

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee

Nr 9 (288)

OKTOOBER 2018

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](https://www.facebook.com/vmaarja)

Õpetajatepäeva aktus peeti Rakke kultuurikeskuses

4. oktoobril kogunesid valla koolide ja lasteade-
dade õpetajad, tugis-
petsialistid, treenerid ja
ringijuhid Rakke kultuu-
rikeskusesse tähistama
õpetajate päeva.

Kokkutulnuid tervita-
sid ja ütlesid tänusõnu
vallavanem Indrek Kes-
küla ja haridusnõunik
Aare Treial.

Muusikalise tervitu-
se töid Naised Kõõgis.
Ühiselt söödi pidupäe-
vatorti.

Tänati ja tunnustati
2018. aasta tublimaid –
Väike-Maarja valla aasta
õpetaja nimetuse nomi-
nente.

**Aasta gümnaasiumi-
õpetaja**

Kristi Põdra – Väi-
ke-Maarja Gümnaasium

**Aasta hariduse sõ-
ber**

**Väike-Maarja Güm-
naasiumi 4.a klassi**

lapsevanemad: Allan Alt, Kersti Alt,
Piret Ervald, Ülle Ilves, Enno Ilves, Pirjo
Kaldaru, Aivar Kaldaru, Veronika Kudi,
Janar Lükk, Merlin Kippel, Raili Rand,

Aktusel osalenud Väike-Maarja valla Aasta Õpetaja nominendid
2018. Vasakult esireas: Ene Kruve, Agnes Leemets, Kristi Põdra,
tagareas: Klaarika Salus, Marje Kert, Tanel Kümnik, Mare Kindel,
Ele-Riin Vend. Foto: Iviika Aman

Õilme Princken, Eerek Preisfreund, An-
nely Sulg, Ivi Krumm

Aasta klassijuhataja

Marje Kert – Kiltsi
Põhikool

Siiri Kanarbik – Si-
muna Kool

Aasta klassiõpetaja
Agnes Leemets –
Kiltsi Põhikool

Ele-Riin Vend – Väi-
ke-Maarja Gümnaasium

**Aasta lasteaiaõpe-
taja**

Mare Kindel – Väi-
ke-Maarja Lasteaed

**Aasta põhikooli ai-
neõpetaja**

Larissa Käbin – Väi-
ke-Maarja Gümnaasium

Tanel Kümnik – Kiltsi
Põhikooli õpetaja

Aasta tugispetsialist
**Eeva Arro ja Riina Ja-
last** – Väike-Maarja Güm-
naasiumi õpilaskodu

**Maakondlik noor
õpetaja**

Klaarika Salus – Rak-

Elutööpreemia
Ene Kruve – Kiltsi Kool

1. oktoober – rahvusvaheline muusikapäev

Muusikapäeva tähistasid ka Väi-
ke-Maarja muusikud.

Esmaspäeval, 1. oktoobril kell 7.19
kõlasid Väike-Maarja keskväljakul Eesti
hümni helid. Nii tervitas päikesetõusu

Väike-Maarja pasunakoor. Oli pilvine
hommikupoolik, aga pillihelid töid
naeratava päikese pilvede vahelt välja!

Sellega muusikapäeva üritused ei
piirdunud. Öhtul esinesid Väike-Maarja

muusikakooli õpilased Rakvere „Targas
majas“. Esinejaid oli kõikidest Lää-
ne-Virumaa muusikakoolidest. Musit-
seeriti ja tutvustati pille, mille ostu on
toetatud projektist „Ilgale lapsele oma
pill“. Väike-Maarja muusikakooli esi-
nasid noored viiuldajad Jette Kriit, Ma-
rit Võhma ja Hannele Nora Künnapuu
ning Karolina Alt metsasarvel ja Rainis
Lükk tromboonil. Suured tänud kõigile
esinejatele, õpetajatele ja klaverisaat-
jatele!

Oli päev täis muusikat!

Vallo Taar
Muusikakooli direktor

Rahvusvaheline muusikapäev algas Väike-Maarja pasunakoori äratuskont-
serdiga Väike-Maarja keskväljakul. Foto: Mare Taar

Muusikapäeva kontserdil Rakveres Väike-Maarja muusikakooli esindanud
noored viiuldajad Jette Kriit, Marit Võhma ja Hannele Nora Künnapuu ning
Karolina Alt metsasarvel ja Rainis Lükk tromboonil koos õpetajatega.

Foto: Erakogu

Perearst Mall Lepiksoo OÜ ja Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ kuuluvad Eesti parimate sekka

21. septembril toimus Tartus Eesti
Perearstide Seltsi aastakonverents,
kus tunnustati parimaid perearstip-
raksiseid üle Eesti. Kui eelmisel aastal
sai kvaliteedimärgise 66 praksist,
siis tänavu juba 85.

Tunnustatute seas oli kümne Lää-
ne-Virumaa perearstipraksist, **nende
hulgas seekord meie vallast koguni
kaks – aastaid tunnustatute sekka
kuulunud Perearst Mall Lepiksoo
OÜ kõrval Väike-Maarja Tervise-
keskus OÜ.**

Parimad praksised selgitati välja
perearstide seltsi koostatud perears-
tipraksiste kvaliteedijuhise alusel.
Hindamisel võeti arvesse praksise
töökorraldust, arstiabi kättesaadavust,
ravi kvaliteeti, sealhulgas hai-
guste ennetamist, arstiabi järjepide-
vust ja koostööd patsientidega.

Auditeerimisprotsessi on lisaks
perearstidele partneritena kaasatud
terviseameti ja haigekassa, sotsiaal-
ministeeriumi ja riigikontrolli esin-
dajad.

Tantsurühm Tarapita 29. septembril Väike-Maarja seltsimajas oma 30. sünnipäeva tähistamise peol.
Vasakul tantsuõpetaja Egne Liivalaid. Foto: Kirke Tobreluts

Vallavanema kuu

*Metsal siin on kodukeelne kohin,
Ebavere nõlval sügiskuld.
Hea, mu kodupaik, et jälle tohin,
viia sinu lätteilt elutuld.*

Selliselt kõlab Väike-Maarja gümnaasiumi koolilaulu viimane salm, mille autoriks on Hele Roos. Oktoobris täitus Väike-Maarja koolil juba 145. aastapäev. Hea lapsel on ikka mitu nime, seda ka Väike-Maarja koolil erinevatel ajalooetappidel. Näiteks on kool või selle osa kandnud järgnevaid nimetusi: kihelkonnakool, kõrgem algkool, ühisreaalgümnaasium, keskkool, gümnaasium või isegi Malo – Mariinskoje natsalnoje zenskoje utstsilitse. Kohanime tõlge on päris huvitav. 145 aastat kooliharidust, 145 aastat Väike-Maarja kooli. Selline number teeb au igale koolile. See tähendab pikki traditsioone, tugevaid juuri, kindlat kohta kogukonnas ning samas ka vastutust seda väärikat ajalugu välja ning edasi kanda. Ka iga viie aasta tagant läbiviidavast kooli juubeliaastapäevast on kujunenud mõnus traditsioon. See on koht ja aeg, kus kohtuda endiste kooli- ja klassikaaslastega, saada tagasiside nende tänasest tegevusest ning mõnusa vestluse käigus jagada ühiseid meenutusi. Iga tahes on meie tänane kooli meeskond ning kooli vilistlaskogu mõnusalt looval lainel ning kooli sünnipäevanädal koos lõpuaktusega möödus põnevalt.

Veel üks väärikas tähtpäev möödus viimase kalendrikuu jooksul. Selleks oli meie Soome sõprusvalla, Hausjärvi valla, 150. aastapäev. Käsime koos volikogu aseesimehe Hans Kruusamäe ja kultuurinõunik Ivika Amaniga ka oma

sõprusvalda Väike-Maarja valla poolt õnnitlemas. Loomulikult on 150 aastat omavalitsust oluline ajalugu ning tänases kiirelt muutuv maailmas ka paras ime. Meie sõprusvallas olid kõik aastapäeva pidustused ladusalt korraldatud ning meile langes osaks mõnusalt soe vastuvõtt. Lisaks Väike-Maarja vallale on Hausjärvi vallal sõprussuhted ka Jaapanis Naie linnaga. Kahjuks ei saanud Naie linna esindajad kohale tulla, kuna Naie linn asub Hokkaido saarel ning vahetult enne Hausjärvi valla aastapäeva toimus selles piirkonnas maavärin, mille tugevuseks mõõdeti ligikaudu 6,7 magnituudi. See põhjustas Hokkaido saarel ligikaudu 3 miljoni majapidamise ilma elektrita jäämise ning mitmete inimeste hukkumise. Kui nendele mastaapidele mõelda, siis elame ikka Eestis looduslikult väga stabiilses kohas. Väike-Maarja vallas on tänu päästekoolile tulnud „üle elada“ ka kaks ligikaudu 7 magnituudist maavärinat, kuid see on toimunud ainult õppuste käigus ning tegelikult ja sellega kaasnevaid tagajärgi on ikkagi peaaegu võimatu ette kujutada.

Hausjärvi vald on andnud Väike-Maarjale olulisi nõuandeid 1990-ndate alguses, kui me käsime alles esimesi samme kohaliku omavalitsuse maastikul. Sel ajal aitas meid Veikko Lehikoinen, kes Huasjärvi vallajuhina käis Väike-Maarjas meie värskest valitud volikogu liikmeid koolitamas kohaliku omavalitsuse korraldamise põhimõtetest ja reaalsest kohaliku elu korraldamisest. Sõprussuhted Hausjärvi vallaga on kestnud ligikaudu 27 aastat ning üks selle ajaga on ikka

mitmeid Hausjärvi vilt pärit inimesi Väike-Maarja käekäigule oma mõju avaldanud. Tooksin vaid mõned näited: Hannu Mäkelä, Erkki Torttila, Kari Masalin, Risto Arovuori, Pekka Lokinperä, Piia Tiira; Jukka Palonen, Timo Silvan, Markku Torttila, Päivi Terävä, Risto Tiipana, Aleks Heikilä ja Pekka Määttänen. Paljud nende hulgast saatsid ka sellel Hausjärvi aastapäeval kõigile Väike-Maarja vallas elavatele sõpradele ja tuttavatele soojad tervitused. Seoses meie kooli aastapäevaga toon siia ühe ajalookillukese Hausjärvi haridusajaloost. Nimelt on teadaolevalt Hausjärvi vallas Kirikküla kool kõige pikema pideva ajalooga kool Soomes. See kool alustas tegevust 1866. aastal ja töötas 144 aastat järjest. Kahjuks on kool nüüd küll oma tegevuse lõpetanud. Ehk sellel taustal oskame me hinnata oma kooli 145. aastapäeva „sügavust“.

Kui Hausjärvi vald asub ligikaudu 85 kilomeetrit Helsingist põhja suunas ning nii nagu meie omavalitsus, teevad ka nemad oma arengustrateegiat. Peamised väljakutsed on meiega sarnased. Elanikkond on kergelt vähenev ning vananev. Ka Soomes liiguvad noored pea-

Vallavanem Indrek Kesküla sõprusvalla 150. aastapäeva pidustustel. Hausjärvi vallavanem Pekka Määttänen Väike-Maarjalt kingituseks saadud vapiga.

Foto: Erakogu

linna ning 85. kilomeeter ei ole enam Helsingi „kuldse ringi“ osa. Kui Eestis toimus haldusreform 2017. aastal ning puudutas ainult omavalitsusi, siis Soomes on hetkel sama protsess aktiivselt päevakorral ning selle eestvedajad soovivad teha otsused juba käesoleval aastal (vastav eelnõu on parlamendi menetluses). Samas on ka meie Hausjärvi sõprade hulgas arvamusi, et pigem ei suudeta kokku leppida, kuna ka Soomes on 2019. aasta kevadel parlamendi valimised ning seoses võimaliku haldusreformi muutumisega on paljudele küsimustele vastused saamata.

Väike-Maarja valla arengukava 2019-2027 avalikustamine on möödunud ning sellel aastal tutvustasime seda koos volikogu esimees Ene Preemiga seitsmes Väike-Maarja valla erinevas paigas. Kõik avalikud arutelud toi-

musid õhtusel ajal alates kella 18.00st ning üks see oli omamoodi maraton igale poole jõuda ning koos kohaliku kogukonna esindajatega arengukava veelgi paremaks lihvida. Aitäh kõigile, kes tulid nendele aruteludele kaasa mõtlema ning arutlema Väike-Maarja valla tulevikusuundumuste ja ka lähiaastate tegevuste üle. Räägin pikemalt valla arengukavast järgmisel kalendrikuul, sest lehe trükkimineku hetkeks ei ole veel volikogu lõplikku otsust teinud.

Tänu Maanteeameti tegevusele saab ka Väike-Maarja aleviku peatänav uue sileda katte ning nendel minutitel, mis tuli teeremondi tõttu mõne valgusfoori taga oodata, oli võimalik lasta silmadel puhata Väike-Maarja aleviku rekonstrueeritud keskosas ja Lurichi monumendil. Kohe-kohe saab valmis Rakke raamatukogu juurdeehitus ning kui ka meie uues tervisekeskuse hoonet kõik detailid paika saavad, siis kutsume oma elanikud selle väärika hoone sisumuutust vaatama.

Kauneid sügishetki!
Indrek Kesküla

- Nõustuti ühe harilikku vahtra mahavõtmisega Triigi külas Enela katastriüksusel.

Korraldatud jäätmevedu

- Nõustuti ühe taotleja perioodilise liitumisega korraldatud jäätmeveoga suveperioodil 01.05.-31.10, põhjusel, et kinnistul ei elata aastaringelt.

Vallavara üürile andmine

- Otsustati anda mittetulundusühingule Virumaa Tugiteenused üürile Väike-Maarja alevikus Pikk tn 8 asuvad ruumid füsioteraapia, tegevusteraapia, psühholoogi ja logopeedi teenuse osutamiseks ning määrati üürilepingu tingimused.

Isikliku kasutusõiguse seadmine

- Otsustati seada tähtajatu isiklik kasutusõigus 0,4 kV maakaabelliini ja liitumiskilbi ehitamiseks ja majandamiseks Elektriievi OÜ kasuks järgmistele vallale kuuluvatele kinnistutele: Aia tänava lõik 2, Ravi tänava lõik 2, Ravi tn 7b, Ravi tn 8 Väike-Maarja alevikus ja Lille tänava lõik 1 Rakke alevikus.

Toetuse taotlemise ja aruandluse vormid

- Kinnitati mittetulundusliku tegevuse toetuse ja ettevõtlustoetuse taotlemise ja aruandluse vormid.

Hoolekogude koosseisude kinnitamine

- Kinnitati Rakke lasteaia Leevike ja Väike-Maarja lasteaia hoolekogude koosseisud.

Vallavalitsuse materjalid (12.09, 19.09, 26.09, 03.10, 10.10 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Määrati vallale kuuluvate ehitiste (elamud Triigi ja Ebavere külas) teenindamiseks vajalikud maa-alad, katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

- Määrati Vao külas moodustatavate Pargi tn 1a, Pargi tn 3a, Pargi tn 4a ja Teeääre katastriüksuste koha-aadressid ning sihtotstarbed.

Ehitusload

- Väljastati ehitusluba üksikelamu püstitamiseks Simuna alevikku Ilmarise katastriüksusele.

- Väljastati ehitusluba abihoone laiendamiseks Triigi külas Lööke katastriüksusel.

- Väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks Avanduse külla Vanatoa katastriüksusele.

- Väljastati ehitusluba Energiapartner OÜ-le päikeseelektrijaama rajamiseks Mõisamaa külla Joonukse katastriüksusele.

- Väljastati ehitusluba vallavalitsusele spordiväljaku rajamiseks Rakke alevikku F. R. Faehlmanni tee 46.

Kasutusload

- Väljastati kasutusluba vallavalitsusele Väike-Maarja esmatasandi tervisekeskuse kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 8 katastriüksusel.

- Väljastati kasutusluba eraisikule reoveekanalisatsioonisüsteemi kasutamiseks aadressil Orguse külas Raja katastriüksusel.

- Väljastati kasutusluba reoveekanalisatsioonisüsteemi kasutamiseks Avanduse külas Pihlaka katastriüksusel.

- Väljastati kasutusluba päikeseelektrijaama kasutamiseks Ärina külas Rahula katastriüksusel.

- Väljastati kasutusluba vallavalitsusele Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi ala (keskväljak koos sinna suubuvate

tänavatega ja haljasalaga) kasutamiseks.

- Väljastati kasutusluba üksikelamu kasutamiseks Rakke alevikus Pargi tn 8 katastriüksusel.

- Väljastati kasutusluba vallavalitsusele mänguväljaku kasutamiseks Triigi külas Mängu katastriüksusel.

- Väljastati kasutusluba vallavalitsusele avaliku ruumi istumisala kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 7a katastriüksusel.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Lumetõrje teostamine Väike-Maarja valla kohalikel teedel ja tänavatel 2018/2019 talvel“, kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Ao ja Nõmme (Veskijärve) paisjärvede mõju veekogumile“, kinnitati lähteülesanne ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.

- Kuulutati välja riigihange „Liigendiga traktori ja lisaseadmete ost“, kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.

- Kinnitati edukaks pakkujaks Simuna rahvamaja lava rekonstrueerimisele OÜ MEK Ehitusgrupp.

- Kinnitati edukaks pakkujaks Simuna rahvamaja saali renoveerimisele OÜ Galatex Viimistlus.

- Kinnitati Väike-Maarja hooldekodu rekonstrueerimise edukaks pakkujaks OÜ Allak Grupp.

- Kinnitati kolme bussipaviljoni aluse ehitamise edukaks pakkujaks OÜ MEK Ehitusgrupp.

- Kinnitati kuue teadetetahvli paigaldamise edukaks pakkujaks OÜ Pandivere Ehitus.

Sotsiaaltoetused

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetu-

se eraldamisega valla eelarve vahenditest kahekümne viiele taotlejale kokku summas 4051,85 eurot.

- Ei nõustunud sotsiaaltoetuse eraldamisega ühele taotlejale.

- Otsustati kompenseerida 13 lapse lasteaia kohatasu ja toiduraha ajavahemikul 01.09.-31.12.2018, ühe lapse lasteaia kohatasu ja toiduraha ajavahemikul 01.10.-31.12.2018 ning 5 lapse lasteaia kohatasu ajavahemikul 01.09.-31.12.2018.

Toetuse eraldamine

- Otsustati maksta toetust õpilase transpordi korraldamiseks kooli ja tagasi Nõmme külast, igakuiselt septembrist maini, 100 eurot kuus.

- Nõustuti toetuse eraldamisega Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Kojale summas 300 eurot.

- Kinnitati esmakordselt esimesse klassi mineva lapse toetuse saajate nimekirja.

Sotsiaalkorter

- Eraldati taotlejale sotsiaalkorter Väike-Maarja alevikus Pikal tänaval.

Hajaasustuse programm

- Kiideti heaks Mäiste külas Tõnu katastriüksusele sissepääsutee rajamise projekti aruanne. Projekti kogumaksumuseks on 5771.40 eurot, millest 3848.05 on toetus ja 1023.35 eurot on projekti omafinantseering.

- Kiideti heaks Nõmmkülas Vainomäe kinnistule veesüsteemi rajamise projekti aruanne. Projekti kogumaksumuseks on 4770 eurot, millest 3180 eurot on toetus ja 1590 eurot on projekti omafinantseering.

- Kiideti heaks Orguse külas Raja kinnistule kanalisatsioonisüsteemi rajamise projekti aruanne. Projekti kogumaksumus on 1899.96 eurot, millest 1272.97 eurot on toetus ja 626.99 eurot

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2018. aastal

1. septembril – 5963

Septembrikuus oli saabunuid 23 ja lahkunuid 30.

31. septembril – 5956

Sõprusvald Hausjärvi tähistas 150. aastapäeva

Hausjärvi vald asub Soome lõunaosas, 85 km Helsingist põhja pool. Pindala on 360 km², elanike arv ~8500.

22. septembril osalesid vallavanem Indrek Kesküla, vallavolikogu aseesimees Hans Kruusamägi ja kultuurinõunik Ivika Aman sõprusvalda Hausjärvi 150. aastapäeva tähistamise pidustustel.

Ivika Aman:

„Pidustused algasid 22. septembri hommikul Hausjärvi kirikus jumalateenistusega, jätkudes kohalikus koolis piduliku tseremooniaga. Saal oli rahvast täis ja silma jäid vaid mõned üksikud vabad kohad ridade äärel. Ürituse alguses kõlanud klaverimäng ja vahepalu esitanud noorte etteasted andsid tunnistust, et Hausjärvi valla noored on andekad ning oskavad muusikat esita-

nud Väike-Maarjale sõpruspiirkonnaks.

Suhted said alguse 1989. aastal, mil Soomes, Häme läänis käis väike Rakvere rajooni esindus eesmärgiga tutvuda sealse eluga ja otsida koostööpiirkondi Rakverele, Kadrinalle ja Väike-Maarjale. Külaskäigu ühe

tulemusena valmis kohapeal sõprus- ja koostööleping Väike-Maarja ja Hausjärvi vahel. Väike-Maarja poolt allkirjastas lepingu tollane külanõukogu esimees Ellen Lossi. Piirkondadevahelist sõpruslepingut on täiendatud 1995. aastal ja 2004. aastal.

Lepingu järgi on toimunud palju vastastikuseid külaskäike erinevates eluvaldkondades (sotsiaal-tervishoid, haridus, kultuur, kommunaalmajandus, talumajandus, keskkond). Eriti tihe oli suhtlus valla moodustumise

Hausjärvi vallavanem Pekka Määttä pidupäevakõnet pidamas.

Foto: Erakogu

da viisil, mis hinge puudutab.

Avakõne pidas Hausjärvi vallavanem Pekka Määttä, kes meenutas piirkonna ajalugu ja läbi käidud pikka teed. Ta tõdes, et Hausjärvil on elanud ja elab olulisi inimesi. Juha Rehula õnnit-

alusajal. Hausjärvi valla juhtkond on aastate jooksul läbi viinud koolitusi Väike-Maarja vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmetele ja töötajatele.

Pandivere päeval on Hausjärvilt osalenud külalisi ja külalisesinejaid,

Hans Kruusamägi ja Ivika Aman rattasõidul Hausjärvil. Foto: Indrek Kesküla

siinsed isetegevuslased aga on viinud külakosti Hausjärville. 1999. aasta aprillis näiteks oli Väike-Maarja pasunakoor edukal kontserdireisil nii Hausjärvi kui ka Sonkajärvi vallas. Sama aasta Pandivere päeval astusid aga üles Hausjärvi meeskoor ja vanamuusikaansambel Con Affetto.

Kontserdid olid fantastilised, eriti Con Affetto kontsert Vao tornis.

Väike-Maarja esindus on mitmel aastal osalenud Mommila järve sõudevõistlustel, üheskoos on mitu korda võetud osa Eesti-Soome linnadevaldade päevadest. Kiltsi põhikool on suhelnud Monni kooliga, Väike-Maarja gümnaasium Hausjärvi kooliga.

Toetuse taotlemisest mittetulunduslikuks tegevuseks

Väike-Maarja Vallavolikogu kinnitas 13. septembril 2018 Väike-Maarja valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotlemise ja kasutamise korra. Suuri muudatusi võrreldes varasema korraga toetuse taotlemise ja kasutamise korras ei tehtud.

Kord reguleerib Väike-Maarja valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsootöö, külaliikumise, turismi, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse edendamiseks toetuse taotlemist, menetlemist, eraldamist ja kasutamise üle järelevalve teostamist.

Taotlused tuleb Väike-Maarja Vallavalitsusele esitada järgmistel tähtaegadel:

- järgmiseks eelarveaastaks tegevustoetuse saamiseks jooksva eelarveaasta 15. oktoobriks;
- järgneva aasta esimeseks poolaastaks planeeritavate ürituste ja ühistegevuste korraldamiseks jooksva eelarveaasta 15. detsembriks;
- jooksva aasta teiseks poolaastaks planeeritud ürituste ja ühistegevuste korraldamiseks jooksva eelarveaasta 15. maiks;
- projektitoetuse saamiseks erinevatest fondidest ja programmidest rahastatavatele projektidele kogu eelarveaasta jooksul.

Toetust võib taotleda ja kasutada ainult nende tegevuste ja kulude osas, mida tehakse pärast taotluse esitamist. Taotluse esitamise ajaks tehtud kulu-

tegevustele toetust ei eraldata. Kõik toetusest tehtavad kulud peavad olema tasutud toetuse saaja arvelduskontolt.

Tegevustoetuse eraldamise otsustab vallavalitsus pärast vallaelarve vastuvõtmist volikogu poolt. Ühekorde ja projektitoetuse eraldamise otsustab vallavalitsus hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist, arvestades sealjuures eelarveliste vahendite olemasolu, projekti objekti või tegevuse sisalduvust arengukavades ja olulisust Väike-Maarja valla üldise arengu seisukohalt, projekti eelarve kulude põhjendatust, taotleja võimekust projekti elluviimisel ja edasist jätkusuutlikkust ning projekti elluviimiseks vajalike finantsressursside, sh taotleja omafinantseeringu olemasolu.

Väike-Maarja vallavalitsus kinnitas 26. septembril 2018 ka uued taotlus- ja aruandevormid, mis on muutunud taotlejatele lihtsamaks ja arusaadavamaks. Näiteks ülevaade taotleja senisest tegevusest tuleb esitada toetuse esmakordsel taotlemisel taotluse lisadokumendina ning projekti eesmärgi asemel tuleb lühidalt kirjutada projekti sisu, mida hakatakse edaspidi valla veebilehel kasutama projekti tutvustamisel. Toetuse taotlemise avalduse vorm on nüüd üles ehitatud selliselt, et tegevustoetuse taotlemiseks on vaja täita ainult avalduse 1. lehekülj.

Palume toetuse taotlemisel järgida kehtivaid tähtaegu ning kasutada uusi taotlusvorme.

Toetus üksi elavatele pensionäridele

Oktoobrikuu tõi juba teist aastat järjest positiivse lisa meie vanemaealiste inimeste sissetulekutesse – üksi elavad pensionärid saavad üksi elava pensionäri toetust. Toetuse eesmärk on parandada üksi elava pensionäri majanduslikku iseseisvust ja vähendada vaesust.

Üksi elava pensionäri toetust maksab Sotsiaalkindlustusamet koos oktoobri pensioniga ja selle saamiseks ei pea pensionär ise midagi tegema – amet maksab seda rahvastikuregistris olevate andmete põhjal. Toetuse määramiseks vaatame, millised andmed on pensionäri kohta rahvastikuregistris kuue kuu pikkuse perioodi vältel alates 1. aprillist kuni 30. septembrini. Toetuse saamiseks peab pensionär olema kogu sellel perioodil vanaduspensionieas ja nagu toetuse nimi ütleb – elama rahvastikuregistri andmetel üksi. Toetust makstakse neile, kelle kättesaadav pension on 2018. aastal väiksem kui 492 eurot.

Üksi elava pensionäri toetust maksame ka kõigile ööpäevaringset hooldeusteenust saavatele pensionäridele, kes on teenusel viibinud vähemalt alates selle aasta aprillist. Nende puhul ei lähtu me rahvastikuregistrijärgsest elukohast, vaid asjaolust, et inimestel tuleb hoolekandeesutustes tasuta sarnaselt kodus elamisele igakuisel eluks hädavajalike kulutuste eest.

Kui kahest samale aadressile elama registreeritud pensionärist üks on läinud hooldekodusse ja teine on jäänud nende ühisesse koju üksi elama, mak-

same toetust mõlemale. Seda põhjusel, et üldjuhul hooldekodud ei võimalda teenuse saajaid rahvastikuregistris ümber kirjutada ja seega puudub hooldekodu elanikuga samal elamispinnal elanud pensionäri sisuliselt võimalus end registris üksinda elama märkida.

Üksi elava pensionäri toetuse maksab sotsiaalkindlustusamet välja üks kord aastas – koos oktoobri pensioniga. Toetuse suurus on 2018. aastal 115 eurot. Toetus makstakse välja samamoodi, nagu pensioni – kui pension makstakse arveldusarvele, siis samale arvele laekub ka toetus. Kui aga pension toodi koju, siis tuuakse toetus samuti koju.

Üksi elava pensionäri toetust ei maksustata tulumaksuga ja makstud toetust ei arvata toimetulekutoetuse arvestamisel sissetulekute hulka.

Üksi elava pensionäri toetuse saamise peamiseks eelduseks on korras andmed rahvastikuregistris. Kui pensionär ei vasta mingil põhjusel selleaastasel vaatlusperioodil – aprillist septembri lõpuni – toetuse saamise tingimustele, tekib järgmine võimalus toetust saada järgmisel aastal.

Rohkem infot üksi elava pensionäri toetuse kohta leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/üksielava-pensionäri-toetus-0. Küsimuste tekkimisel saab võtta ühendust sotsiaalkindlustusameti infotelefonil 612 1360 või e-kirja teel üksielavad@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Info: **Sotsiaalkindlustusamet**

Väike-Maarja Vallavalitsus pakub tööd kogenud ehitusremonditöölisele

Põhiliseks tööülesandeks on korterite remont.

Vajadusel võimaldame elamispinna.

Info: taristuspetsialist Aivar Jalakas,

tel 5894 0115, e-post aivar.jalakas@v-maarja.ee

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 13. septembri valla-volikogu istungil arutatust

Istungil osales 16 volikogu liiget.

Puudusid: Reet Reimann, Enno Eilo ja Ott Läänemets

Volikogu liige Sven Kesler esitas arupärimise vallavanem Indrek Keskülale. Volikogu esimees Ene Preem tutvustas volikogu liikmetele arupärimise sisu.

1. Väike-Maarja valla jäätmehoolduseeskirja kinnitamine

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Jäätmehoolduseeskirja koostamisel on lähtutud jäätmeseadusest, jäätmekäitluse nõutud suundadest ning keskkonnaministeeriumi jäätmehoolduseeskirja koostamise juhendist.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla jäätmehoolduseeskirja.

2. Väike-Maarja valla eelarvest ettevõtlustoetuse taotlemise ja kasutamise korra kinnitamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Eelnõuga parandati, täpsustati ja muudeti sõnastus taotlejale arusaadavamaks ning tehti ka sisuline muudatus, millega on toetuse maksimaalne suurus tõstatud varasemalt 2000 eurot 3000 eurole.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla eelarvest ettevõtlustoetuse taotlemise ja kasutamise kord.

3. Väike-Maarja valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotlemise ja kasutamise korra kinnitamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Eelnõuga parandati, täpsustati ja muudeti sõnastus taotlejale arusaadavamaks ja konkreetsemaks.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotlemise ja kasutamise kord.

4. Kirjaliku enampakkumise tulemuse kinnitamine

Ette kandis õigusnõunik Peeter Rahnik.

Otsustati kinnitada Salla külas asuva Laanavalla kinnistu kirjaliku enampakkumise tulemus, mille kohaselt on kinnistu ostjaks OÜ Isotalo.

5. Nõusoleku andmine laenu võtmiseks ja laenulepingu sõlmimiseks

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati anda vallavalitsusele nõusolek 2018. aastal laenu võtmiseks kuni 700 000 eurot investeringuprojekti finantseerimiseks.

6. Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamine, 1. lugemine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati lõpetada arengukava ja eelarvestrateegia esimene lugemine ning saata arengudokumendid avalikustamisele.

Ligi 30 aastat 150-st on Hausjärvi ol-

Kutsume ürituste korraldajaid Kultuurikavasse kontot looma ja sündmusi lisama

Väike-Maarja valla ürituste kalender asub juba mõnda aega Kultuurikava portaalis. Kevadel otsustasid maakonna kultuuritöötajad Violis toimunud kohtumisel valdada üritused sealsetse kalendrisse koondada. Sündmusi saab otsida nii kuupäeva, valla kui korraldaja täpsusega. Kutsumegi erinevate ürituste korraldajaid üles Kultuurikavasse endale kontot looma ja sündmusi lisama.

Ivika Aman, kultuurinõunik

Kultuurikava eeliseks on tasuta platvorm ja aja kokkuvõtte

Kultuurikava on suurim üle-eestiline sündmuste infoportaal. Ürituste korraldaja hoiab kokku aega, mis muidu kulaks erinevate kalendrite haldamisele – sündmuste infot saab luua ja muuta kiiresti ühest kohast. „Akna“ võib lisada erinevatele kodulehekülgedele, kus kuva uueneb üheaegselt.

Väike-Maarja valla jaoks tähendab üleminek Kultuurikava kalendri kasutamisele, et ürituste kalender on liidestatud valla veebilehega ning sündmuste info uueneb seal automaatselt. Kultuurikavasse saavad oma üritusi lisada, neid muuta ja täpsustada sündmuste korraldajad ise. Konto loomine ning sündmuste lisamine on TASUTA.

Kui vajad abi, kirjuta info@kultuurikava.ee.

Konto loomine

Kui oled ürituste korraldaja ja tahad edastada infot ürituse toimumise kohta, saad infot sisestada registreeritud kasutajana. Kasuta tõeseid isikuandmeid, st registreeru oma õige ja täieliku nime all. Loo vaid üks kasutajakonto ja kasuta kehtivat elektronposti aadressi. Ette valmistatava ürituse kohta esita tõesed andmed ja telefoninumber, mis on levis ja millele helistades saab huviline lisainfot. Oma ürituste haldamiseks on vaja sisse logida.

Esmakordsel sisselogimisel kasuta kindlasti kasutajanime ja parooli, mille oled saanud kultuurikava.ee toimetusest. Seejärel mine „Minu seadetes“, kus võid soovi korral oma kasutajanime ühendada Facebooki või Twitteri kontoga. Edaspidi valid ise, millise kontoga sündmusi haldad.

Kui sa ei näe esmakordsel sisselogimisel alamjaotust „Minu sündmused“, võib olla põhjus selles, et logisid kohe sisse Facebooki või Twitteri kontoga. Sellisel juhul logi välja ning uuesti sisse oma kasutajanime ja parooliga. Mine „Minu seaded“ ja seo oma konto sobiva sotsiaalmeedia kontoga. Edaspidi saad sisse logida sulle meelepärase kontoga.

Kultuurikava kodulehele (<https://www.kultuurikava.ee/>) minnes on paremal üleval inimkujuga ümmargune nupp, millele klõpsates avaneb registreerimise ja sisse logimise vorm.

Kontot luues saad personaalse kasutajanime ja parooli, millega saad alati Kultuurikavasse ürituse sisestada. Edasi vali kasutajanime juurest avanevast menüüst „Lisa üritus“ ja alusta.

Ürituse lisamiseks avanev vorm on lihtne ja varustatud selgete juhistega. Täida vajalikud väljad, vaata üle eelvaade ja salvesta üritus.

Ongi üritus lisatud ja huvilistele nähtav!

Järgnev tekst eraldi kasti infonupu juurde!

Kultuurikava kalendri kuvamine erinevatel lehekülgedel

Kultuurikava kalendri andmetega saab luua üldkalendrid, kitsa teemaga (nt vaid spordisündmused) kalendrid või ühe kindla koha (nt kultuurikeskus või küla) kalendrid. Selleks väljastab Kultuurikava partnerile nii palju kalendrikoode kui vaja, need saab kopeerida kodulehele. Koodi on fikseeritud, millise regiooni, temaatika või asutuse infot seal kuvatakse.

Liidestada saab pisikesse kalendrimooduli veerule või laia kalendrivaate lehekülje keskele. Sündmusvoo saab liidestada ka läbi API, kus partner saab sündmusinfo ja kuvab seda oma veebilehel enda disainitud kujul. Selleks teeb Kultuurikava tihedat koostööd kodulehe arendajaga.

Kui soovid taolist kalendrit oma koduleheküljele, pöördu Leo Ariva poole, tel 5625 7050, e-post: leoariva@gmail.com.

PÄASTEAMET

Projekt „500 kodu tuleohutuks“ aitab kodusid turvalisemaks muuta

Päästeameti statistika kohaselt on tulekahjude sagedaseks tekkepõhjuseks mittekorras olevad ning ohtlikud kütte- ja elektrisüsteemid, mille omanikel enamasti puuduvad rahalised vahendid nende korrastamiseks ja tuleohutusnõuetega vastavusse viimiseks.

Kümne ennetustöö aastaga on Päästeamet saanud selge teadmise probleemidest ja lahendusvõimalustest. Suurimate probleemidena on tuvastatud katkised küttekolded, hooldamata korstnad, rikkis ja ohtlikud elektrisüsteemid ning suitsuanduri puudumine.

Valitsus eraldas 1,5 miljonit eurot toimetulekuraskustes kodude kordategemiseks. Projekti „Kodud tuleohutuks“ koguelarve koos oodatava kohalike omavalitsuste panusega on kolm miljonit eurot.

Väike-Maarja vallale eraldatud summa on 17 842,67 eurot. Vallavalitsus lisas sellele omalt poolt 2018. aastal 15 000 eurot. Projekti käigus saavad Väike-Maarja vallas tuleohutumaks üheksa majapidamist. Projekt „500 kodu tuleohutuks“ jätkub ka 2019. aastal.

Ida-Päästekeskuse juht Ailar Holzmänn tänas Rakvere päästekomandos organiseeritud tuletõrje 99. aastapäeva tähistamisel päästjaid, vabatahtlikke ja koostööpartnereid. Väike-Maarja vallast said Ida-Päästekeskuse tänukirja taristuspetsialist Aivar Jalakas kogukonna turvalisusesse panustamise ja projektis „500 kodu tuleohutuks“ osalemise eest ning vallavanem Indrek Kesküla hea koostöö ja turvalisusesse panustamise eest.

Päästeameti info

Päästeamet tuletab meelde, et vastavalt tuleohutuse seadusele peab kortermajade ja ridaelamute küttesüsteeme korra aastas puhastama kutseline korstnapühkija, kes väljastab tehtud tööde kohta akti.

Eramajades võib korstnat pühkida ka ise, kuid korra viie aasta jooksul peab süsteemid siiski üle vaatama kutseline korstnapühkija.

Siseministeerium ootab kandidaate kodanikupäeva aumärgile

26. novembril tähistame kodanikupäeva, mis on pühendatud kõigile Eesti kodanikele ning selleks pürgijatele. Sel puhul soovime üheskoos tunnustada neid, kelle ühiskondlik aktiivsus on teistelegi eeskujuks. Need on sädeinimesed, kelle teod loovad meie ümber soojust ja helgust – nii sügisesel ajal kui aastaringiselt.

Siseministeerium tunnustab alates 1998. aastast kodanikupäeva aumärgiga tegutsejahingega hoolivaid inimesi, kes panustavad meie ühiskonda. Nad on kogukonnale oluliste tegemiste eestvedajad või pühendunud vabatahtlikud; edendavad kodanikukasvatust ja -hoolivust.

Kandidaate saab esitada igaüks kodulehe kaudu: www.siseministeerium.ee/kodanikupaev. Soovi korral võib ettepaneku saata paberikandjal aadressile Pikk 61, 15065, Tallinn või e-posti teel press@siseministeerium.ee. Kan-

didatide esitamise tähtaeg on 28. oktoober 2018.

Ettepaneku tegemisel tuleb kirjeldata kandidaadi panust kohalikul või ühiskondlikul tasandil. Kõik ettepanekud vaatab läbi Siseministeeriumi juurde loodud komisjon, kuhu kuuluvad ka vabauhenduste esindajad ja varasem kodanikupäeva aumärgi laureaat. Et komisjon saaks teha kaalutletud otsuse, on oluline lisada oma ettepanekule põhjalik põhjendus.

Kodanikupäeva aumärgi pälvivad tänavu 15 laureaati. Aumärgi pälvinud inimesed on koos ettepaneku esitajatega oodatud pidulikule kodanikupäeva tänutseremooniale, mis toimub 28. novembril kell 17 Eesti Ajaloomuuseumi Suurgildi hoones (Pikk 17, Tallinn).

Kodanikupäeva aumärgisaajate nimikirja alates 1998. aastast saab näha riigiportaalis eesti.ee.

Info: Siseministeerium

Rakke raamatukogu suletakse kolimise ajaks

Raamatukogu hoone renoveerimine on jõudnud lõppjärku ja töötajad valmistuvad kolimiseks.

Seetõttu on Rakke raamatukogu suletud 22. oktoobrist kuni 4. novembrini. Külastajatele avame uuenenud hoone ukseid Rakke

aleviku keskel taas 5. novembrist 2018. aastal.

Oktoobrist on Lahu laenutuspunkt avatud ühel päeval nädalas, reedel kl 8-16.

Peatse kohtumiseni!

Algasid geodeetiliste märkide hooldustööd

Maa-ameti teade

Maa-ameti tellimisel teostatakse 2018. aasta septembrist kuni detsembrini geodeetiliste märkide hooldustöid Harju, Lääne-Viru ja Ida-Viru maakonnas. Hooldustöid tehakse kokku ligi 70 geodeetilise võrgu I ja II klassi märgile ning gravimeetrilise võrgu II klassi märkidele.

Märgi korrastustööd hõlmavad endas kupitsa värskendamist, kupitsakraavide uuendamist ning kaitsetsoonis kasvava hakanud puude ja võsa kõrvaldamist, kaitsetara rajamist või olemasoleva kaitsetara värvimist.

Maa-amet palub maaomanikelt mõistvat suhtumist ja võimaldada tööde teostamine. Maaomanikega võetakse eelnevalt ühendust.

Tehnilise Järelevalve Amet (TJA) kutsub inimesi üles oma gaasiseadmeid kontrollima ja vingandurit paigaldama

Vingugaasist põhjustatud õnnetuste vältimiseks tuleb lasta spetsialistil gaasiseadmeid kontrollida ja kindlasti paigaldada vinugaa-siandur.

TJA kontrollid näitavad, et kodutarbija gaasipaigaldistega seotud probleemide ning õnnetusjuhtumite peamiseks põhjuseks on omavalilised (ümber)ehitus- ja seadmetööd ilma pädevaid spetsialiste kaasamata. Isetegemise käigus on ruumide planeeringut ning tehnosüsteeme valesi muudetud nii, et gaasil ei ole põlemiseks piisavalt õhku ning tekib vingugaas, mis levib väljatõmbe asemel eluruumidesse. Isetegemusega tekitavad inimesed oma eluruumidesse väga ohtlikke tingimusi.

Tuleb meele pidada, et vingugaas on värvitu ja lõhnatu, seda ei ole võimalik tunda ega näha ja see tapab kiiresti. Iga väljaminek õnnetuste vältimiseks on tühi võrreldes inimeseluga.

Gaasiohutuse kohta loe täpsemalt TJA kodulehelt: <https://www.tja.ee/et/gaasiohutuse-meelespea>

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi taaskasutuskeskus
Tamsalu mnt 1
on avatud laupäeviti kell 10-13.

Info: tel 5656 4959 (Tiia)

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

TALUTURG
R, L 10-15

Väike-Maarja bussijaamas

Müügil kohalike tootjate köögivilid, piima- ja teraviljatooted, hoidised, mesi, käsitöö.

Info: tel 526 0283

Erametsakonsulent Aadu Raudla vastuvõtuajad Väike-Maarjas

Erametsakonsulent Aadu Raudla võtab metsaomanikke vastu Väike-Maarja vallamajas (II korrusel, suures nõupidamise ruumis) **üle nädala neljapäeviti kell 10-12.**

Vastuvõtupäevad:

- 1., 15. ja 29. november
- 13. detsember

Oodatud on kõik metsaomanikud metsandust puudutavate probleemidega (metsa uuendamine, hooldamine, raied, erametsaomanikele makstavad toetused).

Erametsaomanike nõustamine on riigi poolt toetatav. Kuni kolmetunnise nõustamise eest ei pea metsaomanik maksma (v.a transpordikulud, juhul, kui on vaja käia metsas).

Tel 524 8963, e-post: aadu.raudla@gmail.com
Telefoni ja meili teel võib pöörduda teile sobival ajal.

2018. ehitusaasta vallas

Väike-Maarja keskosa avaliku ruumi väljaehitamine

Ehitushanke võitis ja ehitustegevusega alustas 25. septembril eelmisel aastal Lemminkäinen Eesti AS. Tööd lõpetati selle aasta augustis. Vahepeal muutus ehitaja nimi YIT Infra Eesti AS-ks. Töövõtulepingu summa oli 1 599 356 eurot, millest EAS PKT-meetme toetus 935 700 eurot. Ehitustööde käigus uuenes Väike-Maarja keskväljak ja tiikide ala. Keskväljaku ja ümbritsevate tänavate ning parklate osa projekteeris OÜ Tinter-Projekt, tiikide ala teostati vastavalt OÜ Kivisilla tööprojektile. Objektil teostas ehitusperioodil omanikujärelevalvet OÜ Sweco EST summas 28 875 eurot. Tehtud töödele kehtib kolmeaastane garantii.

Väike-Maarja, Pikk tn 8 hoone rekonstrueerimine esmatasandi tervisekeskuseks

Ehitushanke tulemusena alustas eelmisel aastal hoone rekonstrueerimistöödega AS Eviko. Lepinguline maksumus oli 1 113 960 eurot, millest 630 000 euroga toetab rahandusministeerium. Tööde käigus paigaldati hoonele maaküttesüsteem, soojustagastusega ventilatsioonisüsteem, päikeseenergiaaam hoone tarbeks ning kõik muud vajalikud süsteemid hoone nõuetekohasuse tagamiseks. Hoones on kasulikku pinda 616 m², uued tööruumid said kolm perearsti õdedega ja hambaarst. Majas on veel füsioteraapia kabinet, ämmaemand, koduõde, psühholoog, vajadusel asendusrarst. Hoones on garderoob, lift, arhiiv, ventkamber, WC-d ja muud ruumid. Ehitaja tegevuse üle teostas kontrolli OÜ Pikk Silm lepingulise maksumusega 18 137 eurot. Hoone valmis juulis, garantii tehtud tööle on kolm aastat.

Simuna multifunktsionaalse palliväljaku ehitamine

Palliplatsi ehitaja OÜ Kivipartner lepingut summas 44 787 eurot pikendati 2018. aastasse, kuna ilmastik ei lubanud värvimis- ja joonimistööd eelmisel aastal lõpetada. Finantseerimisel aitab kaasa LEADER-programm summas 20 000 eurot. Simuna palliväljakul on võimalik mängida korvpalli, võrkpalli ja tennist.

Simuna rahvamaja soojustamine
Simuna rahvamaja ehitushanke võitis ehitusfirma OÜ Building Grupp maksumusega 138 778 eurot. Rahastaja on ka EAS RIP-programmi kaudu summas 77 645 eurot. Tööde käigus soojustatakse ja krohvatakse-värvitakse kogu hoone välisperimeeter. Kaasnevateks töödeks on seni vahetamata akende asendamine uutega, vundamendi soojustamine, invapanduse ehitus välistrepile, katlamaja sissepääsu rekonstrueerimine. Tööd peaksid lõppema novembri lõpuks. Ehitaja tegemiste üle teostab järelevalvet Pajusti Ehitus OÜ summas 2340 eurot.

Simuna rahvamaja saali ja lava renoveerimine
Suure saali ja lava

Simuna rahvamaja soojustustööd septembrikuus.

maalritööde teostajaks osutus hanke läbiviimise järel Galatex Viimistlus OÜ tööde hinnaga 4243 eurot. Lava laudise vahetab MEK Ehitusgrupp OÜ hinnaga 3528 eurot. Tööd lõpetatakse novembris.

Simuna lasteaia aed
OÜ Faster poolt paigaldati 188 jm keevispaneelaeda ja kaks väravat kogu-

Rakke raamatukogu ehitustööde seis maikuus.

maksumusega 4937 eurot. Tööd lõpetati aprillis.
Rakke kooli klassiruumide renoveerimine
Galatex Viimistlus OÜ poolt renoveeriti kooli viis klassiruumi maksumusega 7625 eurot. Tööd anti üle augustis.
Rakke lasteaia ruumide renoveerimine

Käimas on Väike-Maarja muuseumi katusevahetus.

Töid teostati lasteaia kolmes majandusruumis kogumaksumusega 2034 eurot. Tööde üleandmine toimus augustis.
Rakke raamatukogu rekonstrueerimine
Endise Rakke valla poolt alustatud töödega jätkati sellel aastal. Projekti autor hoone laiendamisele ja rekonstrueerimisele on FIE Aare Traks. Ehitustööde lepinguline maksumus on 144 642 eurot ja teostaja Jõgeva Ehitus OÜ. Raamatukogu kasulikku pinda tuleb

Müüriku kortermaja lammutustööd. Foto: 4 x Villo Müürsepp

juurde uue hooneosa lisandumisega 90 m². Hoone saab maakütte, uue elektrisüsteemi ning renoveeritakse vana osa kõik ruumid. Side- ja valvesüsteemi ning autonoomse tulekahjusignalisatsiooni paigaldab Autsec OÜ maksumusega 4668 eurot. Ehitaja töödel peab silma peal Hansaarendus Grupp OÜ maksumusega 4032 eurot. Raamatukogu valmib novembris.

Triigi spordihoone remonditööd
Remonti tehti spordihoone naiste pesu- ja riietusruumis ning hoone garderoobis. Töid teostas MEK Ehitusgrupp OÜ maksumusega 10 587 eurot.

Väike-Maarja muuseumi katuse vahetus
Hanke võitis MEK Ehitusgrupp OÜ maksumusega 28 531 eurot. Tööde käigus asendati lagunev eterniitkatuse uue plekk-katusega. Töö valmis oktoobris.

Väike-Maarja hooldekodu aiad
Hooldekodu territooriumi piiramiseks paigaldati keevisvõrkpaneelidest aiad ja väravad kogupikkuses 267 meetrit. Paigaldas OÜ Faster maksumusega 10 228 eurot. Tööd lõpetati mais.

Väike-Maarja hooldekodu ruumide rekonstrueerimine
Ehitustööde hanke võitis Allak Grupp OÜ maksumusega 58 171 eurot. Perearstide ja hambaarsti vabaks jäänud ruumides teostatakse rekonstrueerimistöid kujundamiseks ruumid ümber uuele otstarbele, hooldekodu tarbeks. Tööde teostamise tähtajaks on novembri lõpp.

Väike-Maarja lasteaed
OÜ Fortissium poolt teostati lasteaia ruumides renoveerimistöid, mille käigus ehitati välja tualettruum, rii-dehoid ja vahetati välja saali põrand, samuti koridori kattemat-terjal. Tööde hind oli kokku 23 722 eurot ning valmis juulis.

Väike-Maarja bussijaam
Mais-juunis rekonstrueeriti bussijaama ooteala maksumusega 16 150 eurot. Ooteala vana lagunenud kate vahetati välja betoonkivi vastu ning paigaldati uus äärekivi.
Väike-Maarja vallamaaja

Omaette tööruumid said kolm ametnikku tänu ühe suurema ruumi jagamisele kolmeks. Kõigi kaasnevate töödega tegeles OÜ Lussu, tööde maksumus 5388 eurot. Teiseks tööks oli hoone sokli ilme parandamine, millele kulus 913 eurot, teostas OÜ Fortissium.
Väike-Maarja gümnaasium
Uue värkstoa väljaehitamisele kulus 5648 eurot. Ehitustöid gümnaasiumi klassis teostas MEK Ehitusgrupp OÜ, tööd lõpetati juulis. Värkstoa enda paigaldamisõiguse võitis AS Retent summas 89 000 eurot.

Müüriku korterelamu
Lagunenud ja kohati varisemisohtliku korterelamu lammutushanke võitis OÜ Terasteenus, kes likvideeris hoone maikuuks summas 11 256 eurot.
Väike-Maarja seltsimaja
AS Antaates töövõtus on veel sellel aastal vahetada välja seltsimaja värvist koorunud katuse osa. Tööde maksumuseks on 11 092 eurot.

Väike-Maarja Pikk tn 5 maja ajaloost

Augustikuu valla-lehes ilmus foto Väike-Maarja ale-viku Pikk tn 5 hoo-ne lammutami-sest. Foto allkirjas märgiti, et maja lammutamisel tuli välja puitehitis. See tekitas mõtte, et võiks avaldada nimetatud hoone ajaloo. Seda maja on nimetatud uueks leerimajaks, Jänese majaks, paviljoniks, teenusmajaks, Amme-mäe poe majaks.

Alljärgnevttekst kuni Paviljo-nini pärineb Väi-ke-Maarja muu-seumis asuvast Eduard Leppiku kartoteegist (seal on ka teiste Väi-ke-Maarja majade ajalood), lisatud fotod on samuti muuseumist.

Väike-Maarja leerimaja (ka uus leerimaja) ehitati 1878. aastal, sest eelmine leerimaja läks 1873. aasta sügisest osaliselt ja 1891. aastast tervikuna Väike-Maarja kihelkonnakoolile. 20. sajandil ehitati maja põhjasuunas pisut pikemaks. Et leeri hakati kodanliku vabariigi päevil pastoraadis pidama, müüdi maja ära ja selle ostis Tallinna ühe metallitöökoja omanik Johannes Jänes, kellelt aga hoone 1941. aastal natsionaliseeriti.

Sõjajärgsetel aastatel olid seal korterid, juuksur ning mõningat aega ka fotograaf ja kellasepp J. Kadakas oma töökojaga. 1968. aastal läks maja kapitaalremonti. Talle tehti peale teine korrus, ehitati põhja suunas trepikoja võrra pikemaks ning vooderdati silikaatkividega. 1969. aasta suve jooksul tööd lõpetati ning septembrist alates asusid sinna Rakvere rajooni Teeninduskom-binaadi „Viru“ mitmesugused allasutused, millega seoses hakati maja kutsuma – paviljon.

Teenusmajas (paviljonis) olid alumnisel korrusel villavahetus ja juuksur, teisel kor-rusel õmblustöö-koda ja fotograaf (viimased küll mitte kaua), Eesti Vabariigi taasta-mise järel Amme-mäe talu pood. Selles müüdi nii toiduaineid kui tööstuskaupu. Teisel korrusel oli ajuti-selt ka kasutatud riide kauplus. Enne lammutamist oli hoone müüdud, kuid

Valla bussiootepaviljonide välja-vahetamine
Triigi, Kiltsi ja Salla bussiootepa-viljonide vanade varjualuste lammu-tamise ja uutele paviljonidele betoo-naluste teostamise hanke võitis MEK Ehitusgrupp OÜ summas 3084 eurot. Paviljonid tarnib, transpordib ja pai-galdab Veega Grupp OÜ kogusummas 7326 eurot. Uued autobussi ootepavil-jonid valmivad oktoobris.

Vaade Väike-Maarja kiriku tornist 20. saj alguses: pare-malt teine maja – uus leerimaja; vasakul Jakob Liivi raa-matukaupluse maja, selle taga Kaarma kõrtsimaja (Georg Lurichi sünnimaja), edasi G. Lurichi isa ehitatud maja ning Müüriku väike ja suur maja. Foto: Laurus

Vasakul juuksurid, keskel Jürissoni kauplus, paremal kübarategijad. Foto: A. Joala koopia Käbbi fotost

Teenustööd, talv 1977/78. Foto: Ü. Tähiste

Ammemäe pood, 1988. Foto: Ellu Moisa (Fotod Väike-Maarja muuseumi kogust)

selle ümberehitamisest loobuti.

Ellu Moisa

Projektide koostamine
Simuna kergliiklustee projekteeri-mist teostab OÜ Reaalprojekt maksu-musega 21 120 eurot ning J. Liivi tänava ja Tamsalu mnt ristmiku väljaehita-misega tegeleb OÜ Keskkonnaprojekt maksumusega 13 170 eurot.

Villo Müürsepp
ehitusnõunik

Meenutusi valla arenguloost

Septembrikuu infolehes meenutasid oma valdkonna kahe aastakümne töid-tegemisi maanõunik Diana Seep-ter ja keskkonnanõunik Leie Nõmmiste. Seekord heidame tagasipilgu kultuuri- ja spordivaldkonnale.

Tänavu 16. septembril täitus mul 27 tööaastat Väike-Maarja vallavalitsuses. Seega, asusin vallas tööle juba enne vallale omavalitsusliku staatuse omistamist. Nende aastakümnete kaudu on hea heita pilk toimunule ja meenutada olulisemaid ning enam meelde jäänud ettevõtmisi ja sündmusi, milles olen saanud osaline olla.

Vallavanem Jüri Poolaku ettepaneku üle, asuda valda tööle kultuurinõunikuna, mõtlesin päris põhjalikult. Õiget ettekujutust vallast ega tööst vallas mul siis veel ei olnud. Mõned varasemad kokkupuuted selle töövaldkonnaga aga siiski olid. Olin selleks ajaks saanud kaasa aidata juba nelja Pandivere päeva korraldamisele, olin lõõnud kaasa Vao mõisapäeva korraldamisel, olime Vao kolhoosis koostanud paikkonda tutvustava trükise „Vao – ühismajand ja vald...” ning olid tekkinud sidemed ja suhtlemine endiste Vao mõisaomanike von Rennenkampffide perekonna järeltulijatega Saksamaal, Taanis ja Kanadas. Need kogemused sisendasid julgust ja lisasid mõningast kindlustunnet valla kultuuritöö koordineerimisega alustamiseks.

Nende aastate jooksul on minu ametinimetus ja sellest tulenevalt osaliselt ka töö sisu päris mitmel korral muutunud: kultuurinõunik, kultuuriosakonna juhataja, avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja, kultuuri- ja spordiosakonna juhataja, taas avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja ning nüüd meediaspetsialist.

Omaavalitsusliku elukorralduse kujunemine

Valla algusaastaile tagasi mõeldes meenub, et omaavalitsusliku elukorralduse kujundamine 1990. aastate alguses oli väga keeruline protsess. Kogemusi ei olnud ei meil ega õieti kellelgi teisel Eestis. Kogu töömaa tuli luua ja kindlustada ka selle toimimine.

Hästi on meeles esimeste eelarvete koostamine. See oli tõeline katsumus. Rajooni kultuuriosakonnalt anti valdadele üle raamatukogud ja kultuurimajad. Millest aga nende eelarve täpsemalt koosneb, kuidas arvutada ühe või teise kulu suurust, milliseid ridu üldse eelarvesse kirjutada jne? Küsimusi oli kümneid ja kümneid, vastuseid aga ei olnud eriti kusagilt tulemas. Siin olid suureks abiks abivallavanem Peeter Albi Ameerika Ühendriikides, Taanis ja Soomes läbitud omavalitsusalased koolitused. Seal omandatud teadmised osutusid väga vajalikeks ja nende varal

saime nii mõnedki asjad järje peale.

Väga palju aitasid meid Soome sõprusvallad Hausjärvi ja Sonkajärvi. Mitmel korral viisid sealsed vallajuhid väikemaarjalastele läbi koolitusi, nii siin kui Soomes, ja tutvustasid meile põhjalikult vallavalitsuse sisulise töö erinevaid tahke.

Laiaulatuslik ettevõtmine oli valla arengustrateegia väljatöötamine ja arengukava koostamine aastatel 1999-2000. See tegevus toimus Phare CBC projekti kaudu Euroopa Liidu rahastamisel ja kaasas ka kõik meie sõprusvallad (Hausjärvi, Sonkajärvi, Sirdal, Tommerup, Kaarma). Arengukava on jätkuvalt oluline vallaelu kujundav dokument, igal aastal vaadatakse see põhjalikult üle ja fikseeritakse lähiaja tegevuskava.

Pandivere päevad

Pandivere päevad – kodukandipäevad – said alguse rahvusliku aktiivsuse tõusu ajal 1988. aastal, kui Pandivere kõlas eestlaste suus kui sümbol – sümbol meie edasikestmisest meie omal maal.

Pandivere päevade mõtte algataja oli tollane Väike-Maarja keskkooli direktor Mati Lukas. Tema ümber koonus aktiivne toimikond, kes mõtles ise ja pani ka teisi mõtlema oma rahvuslikule kuuluvusele, oma kodule, oma juurtele, kodukandi loodushoiule ja kultuuriloole. Mul on heameel, et ka minul oli võimalus meie kodukandipäevade sünni juures olla ja olen saanud algusest peale korraldustoimikonna liikmena kaasa aidata nende päevade õnnestumisele.

Esimeste Pandivere päevade avasõnad öeldi Väike-Maarjas Jakob Liivi pargis ja pidupäevarongkäiguga liiguti edasi peopaika Müürikul. Alates viiendast kodukandipäevast 1992. aastal võttis Pandivere päevade korraldamise üle vallavalitsus ja nende toimumise kohaks sai Müüriku asemel Väike-Maarja.

Päevade sisu on aja jooksul mõneti teisenenud. Kuni 2011. aastani algasid Pandivere päevad osalejate rohkearvulise rongkäiguga. Pärast seda on pidupäeva alguse märgiks olnud peotule süütamine kirikus, tänavu aga süüdati kultuuripärandi aasta puhul peotuli Ebavere hiiemäe jalamil. Alates viiendast Pandivere päevast lahendatakse kohalikel ainetel koostatud võtmemõistatusi ja ristsõnu. Varasemast meenuvad algusaastate avalikud diskussioonid päevakajalistel teemadel, hobuse etterakendamise võistlused, kiikingu demonstratsioon, vana tule-õõretehnika esitlus, lennumasin, pušš-pallivõistlused, Otto-Triin, jne. Aastatel 2005-2013 oli Pandivere päeva lahutamatuks osaks naisekandmisvõistlus.

2001. aastal hakkas korraldustoimikond kodukandipäeva eel läbi viima külakonverentse, kus heideti tagasipilk küla ajaloole ja arutleti koos vallajuhe-

Meenutus 2005. aastast. Norra suursaadik Eestis Per Kristian Pedersen, Sirdali vallavanem Kjell Arvid Berland, Ilve Tobreluts ja Sirdali volikogu esimees Thor Jørgen Tjørhom Väike-Maarja õppekeskuses. Foto: Erakogu

tidega edasiste arenguvõimaluste üle. Esimesed kokkusaamised toimusid Triigi ja Nõmme külates, 2016. aastal sai Vorsti ja Sandimetsa külakonverentsidega valla 34 külale ring peale. Nüüd on vald suurenenud ja külasid on kokku 64. On edasiste kodukandipäevade korraldustoimikondade otsustada, kas on soovi, mõtet ja perspektiivi külakonverentsidega Rakke suunal jätkata ja

lema ka Väike-Maarja võistlejaid. 1997. aastal lähetaski vallavalitsus Sonkajärville kolm paari. Neil läks seal hästi ning tagasi tuldi mõttega alustada sa-

malaadsete võistluste korraldamist ka Eestis.

Kogemusi väikemaarjalastel ei olnud. Sonkajärvi valla kultuurijuht Eero Pitkänen, kes on üks naisekandmisvõistluse algatajaid ja praeguseni üks MM-i peakorraldajaid, tuli Väike-Maarjasse, viis meid paljude vajalike nüanssidega kurssi, jagas ohtralt oma kogemusi ning vallavalitsuse eestvõttel

Meenutus 2008. aastast. Georg Lurichi fondi halduskogu: Hans Kruusamägi, Raul Rebane, Olev Liblikmann, Sven Kesler, Avo Part ja Ilve Tobreluts lepingu allkirjastamise päeval koos SA Eesti Rahvuskultuuri Fond nõukogu esimehe Eri Klasiga. Foto: Erakogu

saada lähemalt tuttavaks ka sealtkandi küladega.

Naisekandmine

Soomes, Väike-Maarja valla sõprusvallas Sonkajärvil peetakse naisekandmise MM-võistlusi. Sinna kutsuti osa-

hakkaski kujunema võistluse korraldustoimikond. Väike-Maarja vald omandas MM-i korraldajalt kaubamärgi kasutamise ainuõiguse Eestis ja hakkas siinseid võistlusi läbi viima Eesti esivõistlustena. Võistluspaik seati sisse Müüriku krossiraja territooriumil ja 23.

juunil 1998 korraldatigi esimesed Eesti esivõistlused naisekandmises.

Esimesed meediapartnerid olid raadio Elmar ja TV3. Raadioga Elmar tehti koostööd 13 aastat, viiel aastal TV3-ga ja viiel aastal ETV-ga. Ülevaateid on avaldanud ka Kanal2. Kümnel aastal juhtis võistlust ja lisas oma asjakohaseid kommentaare tuntud spordireporter Lembitu Kuuse (1950-2017), võistlust kommenteerisid veel ka Samuel Golomb, Lauri Nebel ning Raivo Tammus ja Sven Tammoja.

Eestlastel on naisekandmise MM-võistlustel hästi läinud ja sealt on toodud rohkesti MM-tiitleid ja medalikohti. 2006. aastal jõudis tiitlini ka Väike-Maarja neiu Sandra Kullas, kes võistles koos mitmekordse maailma-meistri Margo Uusoruga. Naisekandmise maailmarekord kuulub 2000. aastast tulemusega 0.55,5 mitmekordsetele maailmameistritele Margo Uusorule ja Birgit Ullrichile ning nad on kantud Guinnessi rekordite raamatusse.

Viimased Eesti esivõistlused korraldati Väike-Maarjas 2013. aastal. Pärast seda on Sonkajärvil naisekandmise MM-võistlustel Eestit esindanud kõigil kuuteistkümnel Väike-Maarja naisekandmisvõistlusel osalenud viljandlased Janno ja Anu Sild.

Kirjastus „Elmatar“ andis 2011. aastal koostöös Eesti Olümpiakomiteega välja teatmeteose „Sada sporti“. See räägib mitteolümpiaaladest, mille hulka loeti ka naisekandmine. Raamatu autor on spordiajakirjanik Vello Lään.

Suhted sõprusvaldadega

Suhted Hausjärvi ja Sonkajärvi valdadega Soomes tekkisid Väike-Maarja piirkonnal juba enne valla moodustumist. Hausjärviga sõlmitigi sõprus- ja koostööleping 1989. aastal, Sonkajärviga jõuti ametliku lepinguni 1997. aastal. Sirdali kommuniga Norras sõlmiti leping 1994. aastal, Tommerupi kommuniga Taanis 1995. aastal. Haldusreformi käigus ühines Tommerupi kommun 2007. aastal viie naaberomavalitsusega ja koostöösuhted katkesid. Eestis oli sõprusvallaks Kaarma vald Saaremaal kuni ühinemiseni naabervaldadega 2014. aastal. Suheldud on ka Heikendorfi vallaga Saksamaal.

Aastate jooksul on sõprusvaldadega olnud väga palju suhtlemist, vastastikuseid külaskäike, kollektiivide esinemisi ja ühiseid ettevõtmisi. Suhtlemise kohta sõprusvaldadega olen pidanud põhjalikku kroonikat, see on päris mahukas, seal on fikseeritud kõik vastastikused külaskäigud, külaskäikude eesmärgid ja sisu.

Oluline on olnud ka sõprusvaldadelt saadud materiaalne abi. Näiteks tiheda ja tõhusa koostöö tulemusena sai võimalikuks, et Norra riik eraldas

Põllumaa, tel 5569 2792

3. novembril Rakke koolis maadlusvõistlused „Nublust Nabiks“ Rakke etapp. Info: Helen Potman, tel 525 6938

4. novembril kell 12.00 14. Reinipauli sügisjooks Ebavere tervisespordikeskuses. Info: Ants Einsalu, tel 529 4245

7. novembril avab Väike-Maarja muuseum näituse „Mida Juku õpib, seda juhan teab“. Näitus keskendub nõukogude aja Eesti koolielule. Näitus on pühendatud juubilaridele – Eesti Vabariigile ja Väike-Maarja Gümnaasiumile. Näituse valmimisele on abikäe ulatanud SA Virumaa Muuseumid. Info:

Sündmuste kalender

8.-28. oktoobrini filmifestival KINO MAALE. Filmiseansid Rakke lasteaias ja kultuurikeskuses. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

20. oktoobril kell 13.00 ettelugemispäeva jutumatk kogunemise ja stardiga Väike-Maarja seltsimaja eest. Halva ilma korral tegevused seltsimajas. Info: Väike-Maarja seltsimaja, tel 5302 4437

20. oktoobril toimub Väike-Maarja muuseumis hõimupäev – ingerlased. Info: Edgar Tammus, tel 326 1625

21. oktoobril kell 14.30 „Kino maa-le“ Rakke kultuurikeskuses animatsioone kogumikust „Ennemuistsed jutud“

noortele vanuses alates 12.a. Tasuta. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

21. oktoobril kell 16.00 koguperefilm „Timm Thaler ehk müüdnud near“ Rakke kultuurikeskuses. Pilet 3 eurot, perepilet 5 eurot (kaks ja enam last). Enne kinoseanssi on võimalus osta popkorni ja jooki 1 euro eest. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

23. oktoobril kell 10.00 „Kino maa-le“ animamudila „Ramseese vembud III–IV“ Rakke lasteaias Leevike. Tasuta. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

23. oktoobril kell 17.00 õpitubade sarja „Käsi valgeks!“ II töötuba Väike-Maarja raamatukogus. Tegeleme

loovkirjutamisega. Info: Kristel Lehtme, tel 325 5034

24. oktoobril kell 13.00 väljasõit Rakke noortekeskusest Vesikillale bowlingut mängima. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 329 1108

26. oktoobril kell 20.00 hooaja alguse pidu Rakke kultuurikeskuses. Tantsumuusikat teeb ansambel EVE-REST. Tantsuvahedest astuvad üles valla kultuurikandjad. Pääs peole 5/3 eurot. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

26. oktoobril kell 17.00 teeõhtu-ümarlaud Rakke noortekeskuses. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 329 1108

28. oktoobril kell 13.00 Simunapäeva tähistamine Simuna rahvamajas. Info: Auli Kadastik, tel 5558 3566; Mary Tammert, tel 514 3011

31.oktoobril kell 13.00 Rakke koolis karjääri ja majandusõpetuse tund 7.-9. klassile. Külas Riigikogu esimees Eiki Nestor. Info: Helen Potman, tel 525 6938

2. novembril kell 17.00 mäluralli Rakke noortekeskuses. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 329 1108

2. novembril kell 18.00 hingede-päeva kontsert Ao kabelis. Esineb tšelloduo Andreas Lend ja Villu Vihermäe. Pääs kontserdile 3 eurot. Info: Rene

1995. aastal Väike-Maarja vallale 1 130 000 Norra krooni Väike-Maarja aleviku reovee peakollektori renoveerimiseks. Sirdalilt saadud abi aitas kaasa ka in- vatingimuste loomisele Väike-Maarja õppekeskuses, bussi soetamisele Väi- ke-Maarja vallale 1997. aastal ja siin- sete 2010. aasta tormikahjustuste likvi- deerimisele.

Kolmel korral on Väike-Maarjat kü- lastanud Norra Kuningriigi suursaadik Eestis ja kahel korral Soome Vabariigi suursaadik Eestis.

Mul on heameel selle üle, et olen saanud olla siinseks kontaktisikuks en- diste Vao mõisaomanike von Rennen- kampffide ja Väike-Maarja kunagiste kirikuõpetajate Knüpfferite järeltulija- tele nende sidemete säilitamisel oma esivanemate kodukohaga ning aidata Kilti kooli varasemal direktoril Lembit Keerusel pidada kirjavahetust admiral Adam Johann von Krusensterni järeltu- lijatega.

F. J. Wiedemanni keelepäevad ja keeletammik

Väike-Maarjast, Irma ja Jüri Silla pe- rest alguse saanud F. J. Wiedemanni keeleauhind kujunes eesti keeleinimes- te mainekaks autasuks ja 2004. aastast antakse seda välja riikliku auhinna.

Esialgu andis auhinda välja Energia kolhoos (esimees Jüri Sild). Väike-Maar- jas hakati Wiedemanni keeleauhinda kätte andma alates 1993. aastast, algul rahvamajas, hiljem muuseumis. Alates 2004. aastast seda küll siin enam kät- te ei anta, aga Väike-Maarjas toimub iga aasta aprillikuus F. J. Wiedemanni keeleauhinna keelepäev – kuulatakse keelelaseid ettekandeid ja laurea- at istutab keeletammikusse oma nimipuu. Keelepäev toob Väike-Maarjasse Eesti keeleteadlaste eliidi, keelepäeva ette- kannete seas on aga alati väga olulisel kohal ka gümnaasiumi õpilasettekan- ne.

2004. aasta Euroopa keelte päeval tähistasime kõik keeletammikusse is- tutatud tammed nimetahvlitega. Ka varasematel aastatel Mädaepa mõisa parki istutatud keeleauhinna laureaati- de tammed, mis ei olnud seal elujõudu sisse saanud, istutasime Väike-Maar- jasse ümber ja nüüd kasvavad meie keeletammikus kõigi keeleauhinna laurea- atide nimipuid. 2005. aastal is- tutas president Arnold Rüütel F. J. Wie- demanni 200. sünniaastapäeva puhul F. J. Wiedemanni tamme ning 2013. aasta rahvusvahelise keelekonverentsi „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa II“ ajal president Toomas Hendrik Ilves keeleauhinna 25. aastapäeva tamme. Tänavu istutasid spordisangarid Georg Lurichi tamme. Kokku on keeletammi- kus nimipuid sirgumas 41.

Kolmel korral – 2008., 2013. ja 2018. aastal oleme Wiedemanni keelepäeva korraldanud mitmepäevase rahvusva- helise konverentsina. Keelepäevad on toimunud väga heas koostöös Haridus-

ja Teadusministeeriumi ja Emakeele Seltsiga, rahvusvaheliste konverentsi- de puhul on koostööpartneriteks olnud ka Eesti Keele Instituut, Eesti Keele Sihtasutus, Keeleinspeksioon ja Eesti Rakenduslingvistika Ühing.

F. J. Wiedemanni keeleauhind on siinse paikkonnaga, eriti Väike-Maarja gümnaasiumiga väga tihedalt seotud. Auhinna mõtte algataja Irma Sild oli

Korraldustoimkond, tänu kelle heale koostööle sai 2013. aastal Väike-Maar- jas teoks rahvusvaheline Wiedemanni keelekonverents „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa II“. Vasakult: Killu Paldrok, Ilve Tobreluts, Urmas Sut- rop, Margit Langemets, Jüri Valge, Aare Treial, Helle Metslang, Tõnu Seilent- hal. Foto: Indrek Keskküla

tollal Väike-Maarja keskkooli õpetaja, kunagine Väike-Maarja keskkooli eesti keele õpetaja Eduard Leppik ja kooli vilistlane Arvo Krikmann on aga nime- tatud auhinna laurea- atideks.

F. J. Wiedemanni keelepäevad ja keeletammik on väärikaks jätkuks Väi- ke-Maarja varasemale rikkalikule kul- tuuriloole ja kunagise Väike-Maarja parnassi tegevusele. Hoidkem seda!

Georg Lurichi mälestuse jäädvus- tamine

Mälestussamba püstitamise mõte hakkas Väike-Maarjas püsivamalt liiku- ma Georg Lurichi 125. sünniaastapäeva konverentsil, kui tuletati taas meelde Lurichi elukäiku ja tema isikuga seotud saavutusi ning arutleti tema muljet- avaldava teenetepagasi teemal. Tõde- ti, et Lurich väärib monumenti ja seda just oma sünnikohas Väike-Maarjas.

Georg Lurichi 130. sünniaastapäeva 2006. aastal tähistati suurejooneliselt ja kindla plaaniga teadvustada laiemalt Lurichi olulisust ühiskonnas ning püü- da mõista tema fenomeni.

2008. a moodustas vallavolikogu Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde Georg Lurichi allfondi eesmärgiga toe- tada Lurichi tõekspidamiste väärtusta- mist ja tema mälestuse jäädvustamist. Samal ajal avas vallavalitsus arveldu- sonto toetussummade kogumiseks Georg Lurichi mälestussamba püsti- tamiseks Väike-Maarja keskväljaku piir- konda.

Lurichi mälestussamba püstitamise

mõtet edendas järjekindlalt ja hoidis päevakorral ERFi Lurichi fondi haldus- kogu (Raul Rebane, Olev Liblikmann, Sven Kesler, Hans Kruusamägi, Avo Part, Ilve Tobreluts). Kaasati arhitekt Kuno Raude ja skulptor Lembit Palm. Vallavanem Indrek Keskküla ja vallava- litsuse spetsialistide vedamisel jõuti tänavu 22. aprillil, Georg Lurichi 142. sünniaastapäeval ja Eesti Vabariigi 100.

sünnipäeva aastal Lurichi ausamba avamiseni Väike-Maarja keskväljakul.

Struve meridiaanikaare punktide tähistamine

Pärast 2007. a Avanduse mõisas toimunud konverentsi “Struve geodee- tiline kaar. Avanduselt UNESCO maa- ilmapärandisse” moodustati kaare Si- muna-Võivere baasjoone otspunkti- tähistamisega tegelev töörühm: Karin Kollo (Maa-amet), Reet Mägi (TÜ aja- loomuuseum), Jüri Aavik, Reet Maadla, Ellu Moisa, Mart Pruul, Liivika Harjo, Kalev Viiksaar, Ilve Tobreluts. Töörüh- ma tegevusse kaasati muinsuskaitse esindajaid, valla spetsialiste ja Eesti Geodeetide Ühing.

2010. a tehti ühine tööpäevak, mil- le käigus juuriti välja Võivere otspunkti asukohta varjanud sirelihekk ja tehti eeltöid otspunkti tähise paigaldami- seks. 2011. a sügisel sai paika Võivere otspunkti tähis – 2,8x2,8x0,5m suuruse klaasist püramiid. Muinsuskaitseameti toel valmisid metallist infotahvlid, mis pandi vahetult kummagi otspunkti tä- hise lähedusse. Maa-amet paigaldas otspunktide juurde suure infotahvli põhjaliku eesti- ja ingliskeelse teabega ning andis välja nii eesti- kui ingliskeel- se voldiku asjakohase infoga meridiaa- nikaare Simuna ja Võivere baasjoone otspunktide kohta, vallavalitsus hoolit- ses otspunktide viidastamise eest.

Ühise ettevõtmise tulemusena on meie vallas asuvad UNESCO maailma

kultuuripärandisse kuuluvad objektid tähistatud ja vajaliku teabega varusta- tud, need on huvilistele kergesti mär- gatavad ja leitavad.

Väike-Maarja Valla Infoleht

Väike-Maarja Valla Infoleht alustas ilmumist 1992. aasta aprillikuus. Lehe kaudu oli võimalik luua elanikele üle- vaatlikku pilti muudatustest ühiskon- nas ning omavalitsusliku elukorralduse kujundamisest ja ülesannetest, mida nii majanduslikud kui poliitilised muu- datused valdade ette seadsid.

Eredalt on mees esimeste valla- lehtede väljaandmisega seonduv. Sai- me lehematerjali kokku ja pöördusime Rakvere trükikoja poole, aga seal saime väga ootamatu üllatuse osaliseks – oli keeruline ja majanduslikult kitsas aeg ning trükikojal lihtsalt ei olnud pabe- rit, millele lehte trükkida. Abi saime Väike-Maarja kolhoosilt. Mõned kuud tagasi oli lõppenud piirkondliku lehe Pandivere Teataja väljaandmine, kol- hoosil oli väike paberivaru järel ning nende spetsialistid teadsid ka kohti, kust paberit juurde hankida.

Valla infolehte on trükitud mitme- tes erinevates trükikodades ja lehe väljanägemine on aeg-ajalt muutunud. Erinevatel aegadel on leht lugejateni jõudnud erineval moel: see on läinud tasuta postkastidesse, seda on olnud võimalik Eesti Posti kaudu tellida või saanud kauplustest osta. Praegu jõuab leht taas tasuta kõigisse postkastides- se.

Lehe sisu on aidanud huvitavamaks muuta paljud abilised, kes on meel- sasti infolehele kaastööd teinud ning avaldanud leheveergudel oma mõtteid, ülevaateid erinevatest sündmustest ja ettevõtmistest.

Mina toimetasin vallalehte 1992. aasta aprillist kuni 2008. aasta veebrua- rini. Uuesti sai lehetoimetamine minu ülesandeks alates 2011. aasta septemb- rikuust. 2008. aasta märtsist kuni 2010. aasta jaanuarini toimetas ja külgendas lehte Marju Metsman, märtsist 2010 kuni augustini 2011 Hilje Pakkanen. Keelelist korrektuuri aitasid kuni 2009. aastani teha gümnaasiumi eesti keele õpetajad, algul Inga Reinumägi, pärast teda Tiina Vaiksalu. Praegu vastutab korrektse keelekasutuse eest toimetaja.

Kodu-uurija, emakeele õpetaja ja valla aukodanik Eduard Leppik kirjutas 2006. a vallalehe kohta: „Väike-Maarja Valla Infoleht on praeguseks kujunenud tõeliseks valla kroonikaks ning siinse elu igakülgse valgustajana Väike-Maar- ja ajaloo hindamatuks jäädvustajaks.“

Olen vallalehe toimetajana püüd- nud Eduard Leppiku sõnu ikka meeles hoida, lehe kaudu võimalikult palju infot jagada ja kajastada kohalikus elus toimuvaid erinevaid sündmusi.

Ilve Tobreluts

Hea metsaomanik!

OSTAME:
kasvava metsa raieõigust
metsa- ja põllumaad

PAKUME:
head hinda, kvaliteetset
metsa ülestöötamise
ja veo teenust

Toomas Keskküla tel 5283 616
toomas@artiston.ee

ARTISTON 20 AASTAT

Hea maaomanik!

OSTAME:
metsa- ja põllumaad

PAKUME:
head hinda
põllumaa rendi eest

Raul Vahter tel 505 6076
raul@artiston.ee

ARTISTON 20 AASTAT

Äntu Mõis OÜ RENDIB Väike-Maarja vallas põllumaid.

Kontakt:
tel 523 0732;
e-post lauri@antumois.ee

Ööpiku Agro OÜ VÕTAB RENDILE põllu- ja rohumaid.

Sobivad ka
väikesed maatükid.

Lisainfo:
oopikuagro@gmail.com
või tel 5557 0903, Carl

Edgar Tammus, tel 326 1625

9. novembril kell 16.00 lauateni- sevõistlus Rakke noortekeskuses. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 329 1108

9. novembril kell 18.00 naisteklubi kohvikõhtu Simuna rahvamajas. Külas kirjanik ja semiootik Valdur Mikita. Info: Mary Tammet, tel 514 3011

11. novembril kell 13.00 Väi- ke-Maarja seltsimajas, klubi Härma- lõng pidu. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

15. novembril kell 11.00 Rakke kooli sünnipäev, kontsert “Sissi ja Jes- sika rännakud” Info: Helen Potman, tel 525 6938

16. novembril kell 16.00 sügistrall I-IV klassidele Rakke noortekeskuses. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 329 1108

18. novembril kell 13.00 perepäev Väike-Maarja seltsimajas. Info: seltsi- maja, tel 326 1837, 5302 4437

18. novembril kinopäev Rakke kul- tuurikeskuses. **Kell 14.00** mudilastele animafilm „Elias ja sügaviku saladus“. Piletid: 3 ja 2 eurot, suurperedele 5 eu- rot; **kell 16.00** koguperefilm, mängu- film /fantaasia „Trolli lood. Kodu, kallis kodu“. Piletid 3 ja 2 eurot, suurperede- le 5 eurot; **kell 18.00** täiskasvanutele ja noorukitele alates 16a mängufilm/ draama „Võta või jäta“. Piletid 5 ja 3.50 (õpilane, pensionär) eurot. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

23. novembril kell 16.00 mees- konnakoolitus Rakke noortekeskuses. Noortekoolitaja Eli Sukles. Info: Taimi Talpas-Taltsepp tel 329 1108

23. novembril kell 19.00 X Väi-

ke-Maarja Muusikafestivali avakontsert Väike-Maarja seltsimajas. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

24. novembril kell 19.00 Rakke naisrühma 25. sünnipäeva pidu Rakke kultuurikeskuses. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

24. novembril kell 22.00 Väi- ke-Maarja muuseumis GÜNTER KITS “Helivarjud-Videvikudroonid” /Elektro- akustiline ambient/. Info: Marju Mets- man, tel 526 3831

28. novembril muusikafestivali koo- likontserdid Kilti lossis ja Väike-Maar- ja seltsimajas. Vaskpilliansambel BRASSICAL. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

28. novembril kell 18.00 Väi- ke-Maarja muusikakooli õpilaste kont- sert Väike-Maarja seltsimajas. Info:

Marju Metsman, tel 526 3831

30. novembril kell 17.00 teeõh- tu-ümarlaud Rakke noortekeskuses. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 329 1108

30. novembril kell 19.00 Väi- ke-Maarja seltsimajas EESTI RAH- VUSMEESKOOR, dirigent Mikk Üleoja, kaastegevad Celia Roose, Tuule Kann, Robert Jürjendal. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

1. detsembril kell 19.00 Väi- ke-Maarja seltsimajas EESTI MUUSI- KA- ja TEATRIAKADEEMIA OOPERI- STUUDIO. G. B. Pergolesi koomilise ooperi “Teenijanna-käskijanna” kont- sertettekanne. /õhtu jätkub muusika- kohvikuga/. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

NB!

- Rakke kultuurikeskuses on kuni ok- toobrikuu lõpuni avatud Leekpea (Mari Riina Rist) näitus “Orbiidil on floora”. Küllastada saab kultuurikeskuse lah- tioleku aegadel. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

- Simuna rahvamajas on kuni no- vembrikuu lõpuni avatud Tiitu Tagamet- sa meremaalide näitus. Küllastada saab rahvamaja lahtioleku aegadel. Info: Auli Kadastik, tel 5558 3566;

- Väike-Maarja seltsimajas on 23. novembrist kuni 2. detsembrini üleval muusikafestivali näitusend Vello Jür- na lauljateest “O sole mio” ning Paula Brehmist “Sest ilmaneitsist ilusast”. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

Avispeal tähistati vastupanuvõitluse päeva

22. septembril 2018 tähistati mälestusmärgi „Avispea mõõk“ juures taas kord vastupanuvõitluse päeva. Nüüd juba kuuendat korda.

„Avispea mõõk“ avati 22.09.2013. Mälestusmärgile nime andnud Eesti monumentide e- kataloogi asutaja Heiki Koov ütles mõned aastad tagasi: „Mälestusmärgi avamisel on alati palju inimesi. Tähtis on aga see, kuidas koht oma elu edasi elab“. Seekordsel kokkutulekul oli pea samapalju külalisi kohal kui mälestusmärgi avamisel. „Seega, sai õige asi loodud!“, ütles Avispea mõõga idee autor ja enamuses ka selle teostaja, Liivaoja talu peremees Raul Oja.

Hoolimata tuulisest ilmast oli kohaletulnuid viiekümne ümber. Läbi nende aastate on vastupanuvõitluse päeva kokkutulekul räägitud ikka ajaloost. On ju mälestusmärk koos selgitava infotahvliga pühendatud kohalikele metsavendadele, Omakaitse liikmetele ja kõikidele külaelanikele, kes võitlesid oma vabaduse eest Teise maailmasõja ajal ja järel.

Lisaks on kokkutulekul tutvustatud juba kolme raamatut. Mälestusmärgi loomisele andis tõuke kohaliku kodulooürija Asael Truupõllu 2011. aastal ilmunud raamat „Sind surmani“,

kus autor annab mastaapse ülevaate Lääne-Virumaa mõrvatud ja represseeritud metsavendade saatusest sõjajärgsetel aastatel. 2015. aastal ilmus Asael Truupõllu sulest raamat „Avispea küla kannatuste aastad“. Antud teos heidab valgust sündmustele Avispeal ja Väike-Maarja ümbruses aastatel 1940-1945.

Mälestusmärgi „Avispea mõõk“ looja Raul Oja.

2016. aastal esitleti Ruuben Lamburi raamatut „Alutaguse saaga“. See on lugu ühe Eesti mehe eluteest alates esimese Eesti Vabariigi hiilgeajast, nõukogude repressioonide eest metsa põgenemisest, 18 aastat kestnud vangistusest Siberi vangilaagrites ja tagasitulekust kodumaale, kus ei olnud enam kodutalu ega arusaadavat elukorraldust. Samas on selles raamatus

ka põhjalik ülevaade kunagise Peressaare asunduse loomisest ja toimimisest.

Need kaks meest – Asael Truupõld ja Ruuben Lambur – on läbi aastate olnud ka oluliseks toeks vastupanuvõitluse päeva kokkutulekute toimumisel „Avispea mõõga“ juures.

Eelmisel aastal tähistasime Naiskodukaitse 90. sünnipäeva. Huvitavatest ja uskumatust seikadest ühingu taasloomise protsessis rääkis taasloodud ühingu esimene esinaine Dagmar Mattiisen. Tänapäevastest tegemistest pajatas Naiskodukaitse Viru ringkonna esinaine Lea Matusorg.

Tänavune kokkutulek oli mitmeski mõttes eriline. Virumaa praost ja Kaitseliidu Viru maleva kaplan, Tauno Toompuu viis läbi mälestusmärgi õnnistamise tseremoonia.

Tervituseks võtsid sõna kodulooürija Hanno Tamm ja Lääne-Virumaa Poliitvangide ühingu esimees ning vastne Vabaduse Tammepärja aumärgi kavalier Ruuben Lambur.

Väga liigutava üllatusena andis Väike-Maarja gümnaasiumi õpetaja Tiit Maran kohale tulnud, Avispealt pärit sugulastele (ja koopiad ka Liivaoja talu pererahvale, kelle maal mälestusmärk

Mälestusmärgi õnnistas Virumaa praost ja Kaitseliidu Viru maleva kaplan Tauno Toompuu.

Rõõmsa kodukontserdi andis Pisikeste Pillide Punt.

Foto: 3 x Mariella Liivak

asub) üle oma vanatädi Siberist saadetud ja nüüd kodu põõningult leitud kirjad. Nendes on juttu kokkutuleku paiga – Liiva talu (nüüd Liivaoja) – inimeste käekäigust ja olukorrast kaugele Siberisse küüditatutena.

Ametlikku osa aitas kaunite lauludega ilmentada väike Annabel. Kõikidest sõnavõttudest ja räägitud lugudest jäi kõlama mõte, et paratamatult järjest kaugemaks jäävat ning ununema kipuvat lähiajalugu tuleb mees pidada ja mäletada.

Pärast ametlikku osa andis Liivaoja talu kõrvalhoones rõõmsa kodukontserdi Pisikeste Pillide Punt. Pererahva poolt ootas kõiki kohvlaud.

Täname südamest kõiki külalisi ja meie abistajaid läbi viie aasta! Suured tänud ka Väike-Maarja vallavalitsusele, kelle abil ja toel sai mälestusmärk „Avispea mõõk“ kaks suunavat teeviita.

Uute kohtumisteni!

MTÜ Võnnusvere OK
Meret ja Raul Oja

II Rahvusvaheline Gustav Normanni orelifestival

Käesoleva aasta suvel 28. juunist kuni 30. augustini toimus II Rahvusvaheline Gustav Normanni orelifestival. See oli loomulikuks jätkuks aasta varem toimunud I festivalile.

Festival väärib selgelt oma rahvusvahelist nime – ka sellel aastal oli muusikuid Eestist, Šveitsist, Itaaliast, Lätist ja Soomest. Kokku toimus kümme kontserti neljas kirikus: Simuna, Väike-Maarja, Viru-Jaagupi ja Iisaku kirikus. Kuna see festival keskendub ainult esimese eesti soost oreलिएhitaja Gustav Normanni orelitele, siis võiks nii mõnigi asjatundja küsida, et miks langes valik ka Iisaku kirikule. Nimelt avastasime Iisaku kogudusemajast ühe positiivoreli, mille ehitajaks osutus Gustav Normann. See leid avardas meie festivali võimalusi mitmel moel. Seda oreli oli lihtne transportida ühest kohast teise ja nii me kasutasimegi seda instrumenti ühel kontserdil Simuna kirikus ning et pill oli Iisaku kogudusest pärit, oli üsna loomulik, et festival laieneb ka Iisaku kirikusse.

Vaadates tagasi festivali kontsertidele, võib tõdeda, et orel võib imehästi kõlada nii soolopillina kui sobida ka ansamblipilliks. Kümnest kontserdist vaid kolm olid pühendatud täielikult sooloorelile. Koosseisudest kõlasid orelile lisaks keelpillikvartett, erinevad vokaalkoosseisud ja barokkpillide koosseisud. Unustamatut muusikaelamust pakkusid Maria Staak, Marilin Lips, Eike Kirikal, Ester-Silva Erikson ja Marju Riisikamp,

Festivali avakontserdil Väike-Maarja kirikus: organist Ines Maidre (paremalt teine) ja ERSO muusikutest koosnev keelpillikvartett (vasakult): Arvo Leibur, Kaidi Ugandi, Liisi Rusnak ja Tõnu Jõesaar.

kes esitasid väga autentset kujul renessansiaja muusikat. Erakordselt põnev oli kahe Itaalia organisti Paolo Devito ja Mirella Dirminti kontsert „Orel nel-

Kontserdil „Orel neljale kääle“ Simuna kirikus musitseerivad Itaalia organistid Mirella Dirminti ja Paolo Devito.

Foto: 2 x Erakogu

jale kääle“. Toreda rännaku Itaalia orelimuusika radadel tegi Christian Tarabbia.

Käesoleva aasta festivali vältel küsiti minult mitmeid kordi, et kust me leiame selliseid toredaid muusikuid. Peab tunnustama, et tihti leiavad muusikud hoopis meid. Pärast I Rahvusvahelist Gustav Normanni orelifestivali võtsid mitmed muusikud ise meiega ühendust ning avaldasid soovi festivalil osaleda. Seetõttu ei osutunud käesoleva aasta festivali programmi koostamine väga keeruliseks. Kahjuks pidime ka mõnest kontserdist loobuma, sest festivali eelarve seadis teatud piirid ette.

Küsimusele, kas tuleval suvel toimub ka kolmas festival, saan vastata jaatavalt, programm on juba peaaegu koos. Muusikuid on oodata Poolast, Rootsist, Slovakiast, Itaaliast, Saksamaalt ja loomulikult Eestist. Üheks põnevaks kontserdiks osutub kindlasti duett orel ja saksofoniga.

Suur tänu kõigile toetajatele: Eesti Kultuurkapital, Kohaliku Omaalgatuse Programm, Väike-Maarja vallavalitsus, Vinni vallavalitsus ja Alutaguse vallavalitsus. Ja suur tänu Sulle, hea festivali külalaste, kelle pärast me seda kõike korraldame.

Kohtumiseni tuleval aastal!

Ainar Ojasaar
festivali korraldaja

Rakke kooli 9. klass osales Tallinna Loomaaia projektis „Kõrvitsad elevandidele“

Kõrvitsa projekti lugu sai alguse 8. juunil, kui meie klass sõitis kevadisele klassiekskursioonile Tallinna Loomaaeda. Tundus, et sellel päeval on kõik koolid loomaaeda külastada otsustanud, sest loomaaia väravas ootas meid üsna pikk piletijärjekord. Seistes seal märkasime plakatit, mis kutsus inimesi üles kasvatama elevantide tarbeks kõrvitsaid. Idee oli meile kõigile kohe põnev ning õnneks saime ka veel viimased kõrvitsataimed Rakvere turult, bussijuht Kalle Liivoja abiga.

Rakke koolil on endiselt toimiv

kooliaed, mille algustegevus ulatub 90 aasta taha. Kooliaias on igal klassil oma peenrajupike ning lisaks on kõikidel õpilastel võimalus anda oma panus kooliaia säilimisele, suveaheajal kooliaias tööd tehes. Otsustasime, et meie klass teeb sel aastal kõrvitsapeenra ja nii me oma projekti kõrvitsad kasvamise panime. Meie klass istutas aeda 17 kõrvitsa- ja suvikõrvitsa taime, sest täpselt nii palju on meid koos klassijuhatajaga kokku. Sellel suvel oli ilmataadil aga midagi palavat varuks ning nii pidime pidevalt kõrvitsaid kastmas käima ja eks tänu sellele jäi ka saak kasnamaks ning kõrvitsad väiksemaks, kui me lootnud olime. Aga et meie projekt vett vedama ei läheks ja mõeldes Eesti Vabariigi jätkuvatele pidustustele, tahtsime kinkida

maiustamiseks loomaaiale vähemalt 100 produkti. Seepärast kutsusime augustis üles oma kooli ja kogukonda, et ka nemad tootsid oma üleliigsed kõrvitsad meile. Osavõtt oli üllatavalt suur, kõrvitsaid kogunes märkimisväärselt palju. Kuigi mõned kõrvitsad läksid kooliaias „jalutama“, rõõmustasime koos kogutud saagi üle.

Kuna Rakke kool osales KIK projektis, mille raames külastasid kõik klassid Tallinna Loomaaeda, siis ühildasime kõrvitsate üleandmise just selle sõiduga. Bussijuht Toomas oli lahkelt nõus

Rakke kooli esindus koos elevandidele kogutud kingitusega. Foto: Signe Kalgan, Tallinna Loomaaia koostöösuhete koordinaator

meie saagi bussi pagasiruumi mahutama. Vahva oli vaadata loomaaia territooriumil sõitmas Kiikri bussi.

Kõrvitsad, patisssonid, kaalikad ja suvikõrvitsad said üle antud 19. septembril. Küll hinges oli hea tunne!

Üheskoos kingime rohkem. Täname kõiki, kes aitasid kõrvitsaid koguda!

9. klassi nimel **Hanna Sammel**

Raamatukogupere rutakas september

Päikeseline suvi andis omajagu energiat uuteks tegemisteks. Väike-Maarja raamatukogu alustas oma hooaega sedapuhku juba 11. septembril muusikakohvikuga. Kuna kuupäev kattus ka sündmuse Eestimaa laul 30. juubeliga,

Väike-Maarja raamatukogu hooaeg algas muusikakohvikuga. Foto: Anu Laumets

meenutasime toonast aega läbi kohvikuliste endi ja kultuuritegelaste mälestuste.

Jaa, see oli seesama sündmus, mil Heinz Valk ütles NEED kuulsad sõnad! Oma kõnet alustas ta aga järgmiselt: „On lõppemas viimase poolsajandi joovastavaim suvi Eestimaal, mille põletavkuumadest sündmustest, sõnadest ja lauludest lahvatanud lootusest oleme taas saanud iseendiks.“ Praegused Eesti 100 vaimus sündinud ettevõtmised on võibolla samavõrd tähenduslikud ja erilised. Pidustuste aasta kestab veel, tiivustagu see inimesi looma, leidma ja hoidma elavaid hetki.

Sama nädal jätkus pidulikult ja eriliselt. Kuna meie kollektiivist Simuna raamatukoguhoidjal Riina Tüllil täitus 10.

septembril 55. tööjuubel, tegime talle reedest rõõmu ja õnnitlesime koos lähimate koostööpartneritega.

Imeline – mullu täitus Simuna raamatukogu algusest 100 aastat ja enam kui poole sellest ajast on Riina piirkonnas koguhoidjana tublilt tegutsenud! Päeva peategelane ütles õnnitlusi vastu võttes, et need aastad on nii põnevad olnud ja meenutama hakates saaks kokku ühe hea raamatu. Kuna ta ise on juba raamatusse sattunud, panime Riina omakorda laulu sisse.

17. septembril osalesime koos Triigi

ja Simuna koguhoidjatega Lääne-Virumaa Keskraamatukogu korraldatud väljasõiduseminaril Aseris. Tutvusime kohaliku raamatukoguga, kooliga ja kultuurimajaga ning muidugi ka tellisevabrikuga. Põnev kodulooline ülevaade

kõrvutas pilte möödanikust tänapäevaga. Seltskonna viis aga hoopis teistele radadele Jaak Prozes Fenno-Ugria Asutusest oma loenguga hõimurahvaste kirjandusest. Meie oludes ei oska paljud inimesed võibolla ette kujutada, kuidas on võimalik anda välja teoseid kui oma keele oskajaid on vaid paar-kümmend kuni paarsada. Või kui enamus sinu rahva esindajatest üksnes

räägib oma keelt, kuid ei loe selles keeles. Täiesti puhtalt lehelst alustasime oma töötubade sarjaga Käsi valgeks! Õpitoad on osalejale tasuta. Mõte ongi selles, et inimesed saavad erinevaid tegevusi ja töövõtteid proovida, aga materjaleid ei jää neil koju seisma, kui õpitu ikka ei sobi. Meie saame materjaleid teistes töötubades ära kasutada. Esmesest töötoas 25. septembril meisterdasime poogenköites märkmikke. Osalejad oli algklasside lastest täiskasvanuteni ja kuigi aega läks plaanitud kauem, said kõik meisterdajad tublisti hakkama.

Suur tänu kõigile, kes leidsid tee meieni sündmustele kaasa aitama ja kaasa elama! Rõõmsa kohtumiseni raamatukogus!

Kristel Lehtme

Valla raamatukogu direktor

Kuremarjad kutsuvad tantsima

Seenioritantsurühm Kuremarjad võtab vastu uusi tantsijaid.

Proovid on Väike-Maarja seltsimajas kolmapäeviti algusega kell 13.00.

Tantsud on meil toredad, muusika innustav!

Rühma juhendab Ilme Sein (tel 326 1222)

Info: seltsimaja, tel 326 187

Valla infolehe uueks toimetajaks saab Kristel Kitsing

Oktoobrikuu infolehaga lõpeb minu pikki aastaid kestnud töö vallalehe toimetajana. Mul on heameel, et lehe kokkupanemisel on mul olnud rohkesti abilis, kes on lehele kaastöid saanud. Ühiselt oleme suutnud väga mahuka lehe kokku saada ja kajastada selles suurt osa siinses paikkonnas toimunut.

Sügav kummardus ja tuhat tänusõna teile kõigile!

Novembrikuust alustab vallalehe toimetajana tööd Kristel Kitsing. Kristel on ka seni päris mitmel korral meie

vallalehes lugusid avaldanud ja kindlasti olete juba tuttavad tema väga ladusa sulejooksuga.

Soovin, et oleksite uuele toimetajale sama tublid abilisid nagu seni olete olnud mulle ja et meie vallaleht oleks jätkuvalt sisukas ja mahukas.

Kristelile soovin pealehakkamist ja püsivust, vallalehele aga head käekäiku!

Ilve Tobreluts

Valla infolehe toimetaja 1992-2008 ja alates septembrist 2011

Mella ehk mees, kes armastab värve

Meelis Luks on kunstnik, kes loob maailmu värvide ja varvastega. Jah, just nii. Ta kasutab maalimiseks oma jalgu, sest reesuskonflikti tõttu puudega elava Meelise ehk Mella käed ei kuula piisavalt sõna. Autor kasutab jalgu ka igapäevatöödeks mobiiltelefoni käsitlemisest ratastooli juhtimiseni.

„Pole ju mõtet oma füüsilise keha mittetäiuslikkuse pärast halada ja kurt. See ei tee asja paremaks, vaid pigem pahemaks. Elu on kordumatu ja seda virisemisele kulutada poleks sugugi mõistlik,“ tuletab kunstnik oma koduleheküljele jõudnud huvilisele meelde.

Uskumatu tahtejõuga ja tööga on Meelis leidnud võimaluse oma mõtte ja soovide teostamiseks. Tööalaselt on ta seotud disaini ja infotehnoloogia valdkonnaga. Huvialasidki on Mella arvukalt: ratastooli line-tants, fotograafia, filmi- ja videovõtted ning töötlus ja produtseerimine ning raadiosaadete toimetamine ja juhtimine. Viimane on

eriline ettevõtmine, sest pole teada, kas keegi on varem kõnesünteesi kasutades raadiosaadeteid teinud.

„Süda kuulub mul siiski maalikunstile, sest värvides peitub ilu. See on mulle ka kohustus, sest olen Suu ja Jalaga Maalivate Kunstnike Ühingu liige. Saadan kogu oma loomingu neile. Seal valitakse mõni pilt postkaardile trükkimiseks, mõni kalendri jaoks, vahel ka näitustele. Isikunäitusi on mul olnud juba 72,“ võtab autor oma senise kogemuse kokku.

Meelis peab kunsti rahustavaks. Talle meeldib värvidega maailmu luua ja tema valgusküllased tööd jäädvustavad omakorda maailma ilu.

Oktoobrist kuni mardipäevani on huvilistel võimalus Väike-Maarja raamatukogus Meelis Luksi töid udistada näitusel „Mella. Kirev käteta maailm.“

Kasutatud materjalid: Meelis Luksi koduleht www.mella.ee

Saare sõumemmed esinesid Tamsalus, Pajustis ja Rakkes

Kultuuritöötajate kevadisel õppekäigul Hiiu- ja Saaremaale esines meile Pärsama kultuurimaja laulu-, tantsu ja pillirühm Muigud. Ja kuna nad ise nii lahkelt pakkusid, et kutsuge meid kül- la, siis võtsime kohe sõnasabast kinni. Suve algusest läks pall veerema ja nii leppisid kolme valla – Tapa, Vinni ja Väike-Maarja – kultuuritöötajad kokku, et korraldame eakate päeva paiku saarlaste dessandi Virumaale.

Nii see kontsertreis teoks sai. Üles astuti kolme kontserdiga – Tamsalu kultuurimajas, Pajusti klubis ja Rakke kultuurikeskuses. Väike-Maarjas tervitas neid meie vallavanem Indrek Kesküla, kes viis neid kurssi meie valla tegemistega. Enne kontserti jagas vajalikku informatsiooni jalgade probleemidest pereõde Ivika Meekler. Külaliste kontserdid võeti igal pool hästi vastu.

Muigud ütlesid enda tutvustuseks, et kompavad inimsuutlikkuse piire, võttes repertuaari arutu karglemisena paistva Koreast pärit gangnam-stiili tantsu. Seda tantsib ansambel, mille liikmete keskmine vanus on 67 aastat! Soukavas „Kroonid sulle, eurod mulle“ laulsid ja tantsisid turvavestides eurojänesed, lustliku laulu-tantsumängu „Üks jahimees läks metsa“ lavastas trupp jahimehe ja kena tüdruku armas-

Muigud tantsuhoos. Foto: Hilje Pakkanen

tuslooks. Jahimehe osa esitas 83-aastane nooruslik vanaproua. Udmurdi memmede ansambli Buranovskie Babuski eurolaulu saare variandiga ei jäänud Muigud udmurdi vanaemadele alla mitte üks teps. Koosseis on koos tegutsenud alates aastast 2010. Kõik laulavad, tantsivad ja mängivad pilli. Kandled, millel musitseeritakse, on nad ise pillilaagris valmistanud.

„Muigud“ tähendavad saare murdes võhumõõku ehk iiriseid. „Natuke muikus olemisega näeb see lill välja küll, sellepärast püüavad meiegi naised

oma nime väärilised olla“ rääkis tantsujuhendaja. Saa nüüd aru, mida ta sellega öelda tahtis... Memmedel on lavaelu kõrval ka pereelu: kamba peale on neil 54 last, 101 lapselast ja 16 lapselapselast ning kuus meest.

Aitäh sulle, Aina, ja toredale muikus laulu-, tantsu-, pillirühmale!

Võib-olla kohtume järgmisel aastal Saaremaal – elame näeme!

Rene Põllumaa

Rakke kultuurikeskuse juhataja

Valla kodulehel on nüüdsest leitav ka Rakke Kaja

Rakke vallaleht ilmus 1994. aasta augustikuust kuni 2017. aasta oktoobrikuuni, algul Rakke Infolehe nime all, alates 1996. aasta juunikuust sai vallalehe nimeks Rakke Kaja.

Eialgu panid Rakke vallalehte kokku Malle Mattisen ja Viljar Sepp (1995. aasta septembris Olger Sepp). 1995. aasta oktoobrikuust kuni 2002. aasta detsembrikuuni oli lehe toimetajaks Eha Beilmann, 2003. aasta jaanuarist kuni 2016. aasta detsembrikuuni toimetas lehte Annika Aasa. 2017. aastal organiseerisid Rakke vallalehe kokkupanekut Rene Põllumaa ja Ingrid Kirss.

Nüüd on kõik endise Rakke vallalehe numbrid sisestatud arvutisse ja neid saab lugeda valla kodulehel. Piret Lüki poolt kokku kogutud ja Väike-Maarjasse toodud lehed sisestasid malevasuve tööde käigus arvutisse tublid Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased Raine Hiimäe ja Andriana Ingeroinen.

Rakke Kaja leiata valla kodulehel klikates kohe avalehe päises Infolehele ja sealt edasi Rakke Kajale.

Kodulehelt on leitavad ka kõik Väike-Maarja Valla Infolehe numbrid alates lehe ilmuma hakkamisest 1992.

Imeline hetk loodusest – põllul, mõned meetrid Edru teest, imetas kits tallekest. Foto: Arvo Salumets, 22. juunil 2018

matukogu e-arhiivile DIGAR.

Nendes lehtedes kajastub siinse paikkonna lähiajalugu.

Head sirvimist ja head lugemist!

Ilve Tobreluts

Väike-Maarja gümnaasiumis ristiti verinoored rebased

Esmaspäeval, 10. septembril ei saanud uued kümnendikud just kaua inimese-õpetuse tunnis viibida. 96. lennu abiturientid tormasid klassi ja värske rebaste ristimispäev oli alanud.

Nagu igal aastal on rebaste ristimise traditsioon aset leidnud septembri alguses, kuid millal täpsemalt, see on üllatus. Esmaspäeval, pealtnäha tavalisel koolipäeval, astusid abiturientid kümnenda klassi inimeseõpetuse tundi sisse. Noorte näod olid täis segadust, kuid koheselt taibati, millega on tegu. Kõlasid ohked ja itsitamine korruga. Kes oli rõõmus kauaoodatud ristimise üle, kes hirmul eesseisva pärast.

Nagu lasteaias, jalutati nõõrist kinni hoides üheskoos abiturientidega võimalasse ja korjati kokku nutitelefoni. **Reegel nr 1: gümnaasist pole sõltuv nutiseadmetest.**

Kümnendikud gümnaasiumiks valmis.

Foto: Helina Lükk

Spordisaalis oli igale rebasele ette nähtud prügiämber ühes riietega, milles tuli veeta terve eesseisev päev. Rõivad seljas, joonistati kõigile kuue teistkümnenele rebasele pähe näod ning anti aksessuaariks toores muna ja läbipaistev kilekott. Igale rebasele määrati oma jumal ehk abiturient ning neile antud munad sümboliseerisid kaheteistkümnenda klassi õpilase hinge. Kui muna läks katki, tuli rebasekutsikat karistada. **Reegel nr 2: gümnaasist hoolib ligimesest ega mängi kellegi eluga.**

Lisaks verinoortele rebastele oli seltskonnas ka kaks rebaseõpetajat.

Vahetunniks olid noored riietunud ja mängud võisid alata. Kogu koolipere kutsuti võimalasse rebaseid uudistama. Oli naeru ja itsitamist.

Järgmisena võeti suund algkoolimajja. Mudilastele oli rebaste tuelle

ootamatu. Oranžide sabade ja kõrvadega tegelased astuvad klassi ja laulavad laulukest „rebasel urg on metsa sees, väiksest aknast välja vaatab...“. Pisikesed koolijärgsed vaatasid imestunud ent uudishimulike nägudega, nende jaoks oli rebaste nägemine esmakordne.

Algkoolist lahkudes suunduti keskväljakule. Georg Lurichile tantsiti lõbus tants ja anti lubadus olla ustav rebane. Ühtlasi filmiti üles ka rebaste soovid Väike-Maarja gümnaasiumi 145. juubeliks.

Seejärel võeti samm gümnaasiumi peamaja juurde, kus rebaste hooletuse tõttu tuli kutsikaid karistada. Seltskonnast nii mõnelgi oli jumala hing purunenud ning ümara kõvakoorelise muna asemel ilutses kilekotis kollane plöga. Nagu kaitseväs, karistati muna katkiminemise eest kõiki. Tehti käte-

kõverdusi, erinevaid hüppeid ja muid vastupidavusharjutusi. **Reegel nr 3: gümnaasist peab olema füüsiliselt vastupidav, ei mingit virisemist ega hädaldamist.**

Päeva lõpus anti rebastele natuke hingamisruumi. Sööklas vesteldi noorukitega: uuriti ootusi ja lootusi Väike-Maarja gümnaasiumisse astudes ning räägiti üldiselt maast ja ilmast. Söögivahetunnis anti koolipere ees rebasevanne, lubamaks olla tubli õppur ja väärtustada kooli au.

Rebaste päev lõppes kooli tuttuues värkstoas, kus veel alles jäänud jumalate hinged ehk munad lahati.

Kirke Tobreluts

Väike-Maarja gümnaasiumi abiturient

Väike-Maarja gümnaasiumis toimus jalgpallinädal

Jalgpall on maailma populaarseim spordiala, millega tegelevad ja mida jälgivad miljonid inimesed üle kogu maailma. Jalgpall – see on emotsioon, see on kirk ja see on adrenaliin.

24.-28. septembril leidis Väike-Maarja gümnaasiumis aset spordi- ja jalgpallinädal. Teemanädala raames kohtuti huvitavate inimestega; peeti kokku 16 tulist jalgpallimatši, mille käigus löödi 42 hämmastavat väravat; prooviti kõiksuguseid jalgpalliharjutusi ja võisteldi mälumängus.

Esmaspäeval käis 5. ja 6. klasside õpilastel külas jalgpallur, kohtunik, rahvajalgpalli osakonna juht ja raamatu „Jalgpall õpetab!“ üks koostajaid Teet Allas. Kohtumise lõppedes peeti maha sõpruskohtumine viiendike ja kuundike vahel, peale mida sai võitja, 5. klass, võimaluse pidada jalgpallimatši ka õpetajatega. Võitsid parimad, kelleks osutus seekord 5. klassi võistkond.

Teisipäeval võtsid ülevallalistel koolinoorte jalgpallimeistrivõistlustel mõõtu valla kõigi nelja kooli meeskonnad, keda oli kokku kuus. Väike-Maarja valla koolinoorte meistrivõistlused jalgpallis 2018 võitis Väike-Maarja Gümnaasiumi I võistkond, kes võitis kõik kohtumised ja kellele endale ei löödud ühtki väravat. Puhas võit! Võidukasse meeskonda kuulusid Voldemar Pops, Karel King, Kardo Eino Klement, Robin Põdra, Oliver Tein, Karl Siimer ja Rihard Saage. Teisele kohale jäi Rakke kool ja kolmandale Väike-Maarja Gümnaasiumi II meeskond.

Kolmapäeval muudeti spordipäev jalgpalliharjutuste näol põnevamaks. Harjutusi said proovida kõik 5.-12. klasside õpilased.

Neljapäeval käis endast ja jalgpallist rääkimas spordiajakirjanik ja -kommentaator Aet Süvari.

Reedel võisteldi jalgpalliteemalises kuldvillakus. Võitjateks tulid 8. klass (vanusegrupp 5.-8. klass) ja 11. klass (vanusegrupp 9.-12. klass).

Lisaks paigutati koolimaja kolmanda korruse stendidele palju põnevat in-

Teet Allas koos esmaspäevaste võitjatega (5. klass). Foto: Ly Ipsberg

Väike-Maarja valla koolinoorte 2018. aasta jalgpalli meistrivõistluste võitjad.

Foto: Helina Lükk

formatsiooni kuulsate Eesti ja välismaa jalgpallurite kohta, jalgpalli sünni ja arengu, mängureeglite ning kõiksuguste võistluste kohta. Stende on võimalik lugeda ka edaspidi. Iga päev ootas vastamist ka üks päevaküsimus.

Spordi- ja jalgpallinädalat aitasid läbi viia: Väike-Maarja Gümnaasium,

Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi, Rakvere JK Tarvas, LR Business OÜ, Agur Trükikoda ehk Alfa Print OÜ ja härra Margus Leben.

Elagu jalgpall!

Katariina Pops

Jalgpallinädal korraldaja

Rakke noortekeskuse tegemised

Sügis on täies hoos ja nii võib öelda ka tegemiste kohta noortekeskuses. Igale kolmapäeval, algusega kell 17.00 on võimalik tegelda kunstiga Mary Tammeti juhendamisel. On maalitud paberile ja portselanile, tehtud kollaaži, valmistatud helkureid. Teeb rõõmu, et noortel on selle ringi vastu suur huvi ja tullakse kohe pärast tunde selle algust ootama.

Neljapäeviti toimub ujumine Vinni ujulas, väljasõit kell 16.30 noortekeskusest. Kui eelnevalt oli ujumise vastu huvi suur, siis nüüd on lausa ülisuur. Reeglina on kaks järgmist ujumist juba ette registreeritud. Loodan, et uuest aastast, kui selle projekti rahad lõpevad, leiame muid võimalusi, et noored saaksid ka edaspidi ujumas käia.

Reedeti toimuvad meil oma üritused ja need on eriti toredad. 7. septembril oli sügise esimene mäluralli. Parimad olid sel korral: I koht Saamuel Ausmees, II koht Karmel Karro, Keidi Soo, Karmo Karro, III koht Ronald-Hoss Rückenber.

14. septembril said spordipoisid mõõtu võtta lauatenнисes. Võistlused olid pingelised ja tulemused sel korral järgmised: I koht Ronald-Hoss Rückenber, II koht Jan Siim, III koht Marten Suvorov.

21. septembril sai teoks noortemängude koolituse II osa. Teemadeks olid: mis vanuses on noored, milline on aeg noortemäng, liikumismängud noortele õues ja ruumis, mängude analüüs (sihtgrupp, läbiviimise koht, plussid, miinused, ohud, võimalused, jne), tähelepanumängud – vaielda-

matult noorte lemmikud. Koolitaja oli meie vana hea tuttav noortekoolitaja Eli Sukles, kellel on noortega tekkinud väga hea side. Tagasiside noortelt oli ainult positiivne.

28. septembril valisime noorteka piiga ja poisi. Nagu meil tavaks, tuli ka sel korral ennast tutvustada, näidata teadmisi viktoriinis, testida täpsust ja osavust, joonistada ning kanda ette omatehtud luuletus. Osales 6 tüdrukut ja 4 poissi, kes kõik kiitust väärivad, et julgusid ennast proovile panna. 2018. a noorteka piiga on Teele Vunder ja noorteka poiss Markko Pohlak. Suur tänu õhtu läbiviijale Mari-Liis Elvale ja kohtunikele: Birgit Vunder, Kathriin Eige,

Jane Malmström, Ronald-Hoss Rückenber, Markus Ambos.

5. oktoobril toimus mäluralli, millest võttis osa 14 noort. Ka sel korral oli hästi mõnus ja lahe õhkkond, lihtsalt lust on mälurallisid läbi viia. Paremad olid: I koht Saamuel Ausmees, II koht Keidi Soo, Karmel Karro, Karmo Karro, III koht Chrisabel-Merilee Tõnuv, Gättriin Potman, Elisabeth Soo.

Ees on ootamas palju toredaid ettevõtmisi ja seniks ikka rõõmsate kohtumisteni noortekeskuses.

Taimi Talpas-Taltsepp

Rakke noortekeskus

Rakke noortekeskuse piiga ja poisi valimised.

Foto: Taimi Talpas-Taltsepp

Õpilasesindus alustas uue õppeaasta ja õpetajate nädalaga

Õpilasesindus on taas oma aastaga alustanud. Sel õppeaastal kuulub õpilasesindusse 27 liiget, kelle seast valiti ka uus juhatus. Juhatusesse kuuluvad asepresident Ege-Ly Petermann 10. klassist, sekretär Eikki Eikinen 9.A klassist ja raamatupidaja Richard Veelaid 10. klassist. Presidendina jätkab märtsis valitud Keneli Pohlak 11. klassist.

Septembri lõpus külastas õpilasesindus Simuna kooli, kus pandi paika ees seisva aasta plaan. Lisaks tavapärasele üritustele, nagu sõbrapäev ja halloween, on plaanis korraldada veel noortekonverents ja „Kohvik üheks õhtuks“, mille eesmärgiks on koguda tulu heategevuseks.

Esimene üritus, mida õpilasesindus eest vedas, oli õpetajate nädal. Esmaspäeva alustati õpetajate teatejooksuga ja *to do* listiga, mille eesmärgiks oli õpetajate tundma õppimine. Teisipäeval toimus joonistusvõistlus, kus iga klassi esindaja joonistas loosi tahtel saadud õpetajat. Õpetajad olid nagu päris modellid, kes istusid rahulikult toolidel ja poseerisid. Kolmapäeval leidis aset kiiksuga kuldvillak, mille teemad olid seotud noortega. Neljapäeval toimus õpetajate kohvik ja nimeotsimise mäng. Reedel oli traditsiooniline õpetajate päev, kus vanemad õpilased andsid noorematele tunde. Läbi nädala oli võimalus vastata päevaküsimustele. Õpilastel tuli ära arvata, kes on see õpetaja, kelle nooruspõlve pilt on seinal. Aitäh kõigile õpetajatele, kes osalesid õpetajate nädala tegevustes!

Keneli Pohlak

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesinduse president

Sügis käes ka Simuna koolis

Suur kunstnik Sügis on haaranud pintsli ja ohtralt kuldkollaseid, punakaid ja teisi rõõmsaid värve ning võõbanud kogu looduse imeilusaks kunstiteoseks. Isegi halli taevaga vihmased ilmad ei suuda seda värvide lõõma summutada. Aias aimub veel tohutu õunasaagi hõrk aroom ja metsaalused kubisevad seentest ning õhus on sügise lõhna, millesse on segatud kurbust lahkunud soojast suvest ja talveootuse vaikset rahu. Esimesed hallaööd on lõpetanud suvelillede õite pillerkaari ja haneparved lahkuvad.

2. oktoobril käisid Joel Henry ja Jonete Rakvere Targas Majas Ettevõtluspäeva Inspiratsioonilaboris.

3. oktoobril väisasid Tallina Kalevi kommivabrikut, bastioni käike ja ... 6. ja 7. klass.

4. oktoobril oli 7.-9. klassi õpilastel külas ettevõtja Jan Plaan. Õhtupoolikul said õpetajad koos kaasadega nautida Rakke kultuurikeskuses õpetajatepäevale pühendatud aktust. Õhtu naelaks olid hõbehäälsed Naised Kõõgis ja võrratud tordid. Südametegi soojaks õpetajate kohta lausunud head sõnad.

Pilte Simuna kooli rahvajooksust. Foto: Triinu Pohlak

Koolilapsed ootavad pikisilmi vahe- aega, õpetajad pole veel arugi saanud, et kool juba algas. Kuu ajaga on toimunud päris palju põnevat. Lisaks tavapärasele õppetööle kasutasime ka muid õppimise variante.

Septembrikuus vältas KIKi projekt „Kes elab metsa sees?“. Projektist said osa kõik koolilapsed ja lasteaia vanem rühm Kiisud. 6.-9. klass käis Elistvere loomapargis tutvumas metsloomade eluga ning 1.-5. klass ja Kiisude rühm külastasid Aegviidu Looduskeskust ja sealset matkarada. Suur tänu õpetaja Tiiale, kes viitsis selle projektiga mäsata.

17.-21. september oli Nunnunäituse nädal. Söökla aknalaudadel sai imetleda sügisandide näitust, mille olid välja pannud lasteaia ja algklasside lapsed.

21. septembril võõrustasime Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesindust.

25.-28. septembrini kestis spordinädal. Esmaspäeval oli kergejõustikupäev, teisipäeval osalesime kahe võistkonnaga Väike-Maarja koolide jalgpallivõistlusel. Kolmapäevasele päevale oli planeeritud rahvajooks, selle nurjas kole ilm. Jooksime neljapäeval. Õpetajate võistkond jäi küll päeva muutumise tõttu nigelaks, aga neli agarat läbisid raja täies ulatuses ja olid pärast lõpetamist üsna rõõmsad. Reede hommik algas evakuaatsiooniõppusega. Spordivallas oli sisetreeningute päev.

27.-28. septembril omandasid 7.-9. klassi õpilased uusi teadmisi vastvalminud Värkstoas.

Simuna kooli direktor
Kaja Põldmaa

Õppeaasta algus Simuna koolis

Kui imeline suvi ülikiiresti möödaski, tuli taas koolitegemistesse sukelduda. Ega me koolis ainult õpi, ikka teeme muud ka.

Septembris külastasime Aegviidu matkarada, Elistvere loomaparki, andsime endast kõik spordinädalal.

Mõned sündmused õpilaste pilgu läbi.

2. oktoobril osalesid Jonete ja Joel Henry Visnapuu Rakveres noorte inspiratsioonipäeval.

Esineb ettevõtja Jan Plaan. Foto: Siiri Kanarbik

Jonete (9. klass): Inspiratsioonipäeva esimesel poolel tutvustasid erinevad inimesed oma ettevõtteid, ka päevajuht Marko Reikop. Ma sain teada, et ettevõttega ei saa kohe alguses raha teenida, ja ettevõttest ei pruugigi kasumit saada. Kasumi saamiseks võib minna aastaid. Päeva teisel poolel rääkisid mõned inimesed meile oma ettevõtetest lühidalt. Nemad olid ka hiljem grupijuhid. Üks grupijuht rääkis meile *one pagerist*. Meid jaotati gruppidesse. Iga grupp mõtles välja asja, mida tootma hakata ja tegi siis *one pageri*. Me pidime välja mõtlema, kuidas seda teistele inimestele tutvustada. Kaks gruppi võistlesid alguses omavahel. Neist valiti välja üks, kes läks seda kõikidele gruppidele tutvustama. Mulle meeldis inspiratsioonipäev ja võib-olla hakkab ka ise ettevõtjaks.

Joel (8. klass): Mulle meeldis inspiratsioonipäeval väga, kuna need, kes oma ettevõtetest rääkisid, olid huvitavad inimesed. Nende ideed olid ägedad ja põnevad. Mulle meeldis kõige rohkem Keni idee. Ta plaanis teha trooni koos miiniga, mis suudaks tanki õhku lasta. Mulle meeldis päevajuht, kuna ta oli tore ja naljakas ja teda huvitas ainult raha. Tiimitöö oli põnev ja äge, kuna sai uute inimestega koostööd teha. Iga grupp sai omale ülesande. Kõikidel gruppidel oli vaja mõelda probleem ja sellele lahendus. Kuna meil oli hea tiim, siis oli tiimitöö ka hea. Pärast saime kuulata, mida teised grupid olid välja mõelnud. Päev oli väsitav, kuid hariv ja põnev.

4. oktoobril külastas kooli ettevõtja Jan Plaan, kuulajateks 7.-9. klassi õpilased.

Kristjan (7. klass): Jan rääkis huvitavalt, isegi väga. Sain teada, et kui ettevõtte ebaõnnestub, siis ei ole see läbikukkumine, vaid oled saanud lihtsalt väärt kogemusi.

Henry (7. klass): Jan oli sõbralik ja julgustas ettevõtet kindlasti looma.

Huvitav oli, et ta on mitme ettevõtte omanik. Ja firma Ööloom tooted küsimuste esitamise eest olid vinged.

Karl (7. klass): Firma Ööloom loomise lugu oli tõesti äge – sõber lihtsalt magas maskiga ja soovitas erinevaid loomamaske tootma hakata. (Jan ise ei kannata maskidega üldse magada). Nüüdseks ostavad välismaalastele maske kingitusteks ka meie poliitikut ja teised väikesi kiiksuga kingitusi armastavad inimesed.

Renita (7. klass): Sain teada, et ei ole vaja trügida kohe tippjuhiks, vaid alustada lihttöölisena, siis mõistad hiljem ettevõtte juhina oma töötajaid paremini.

Helari (7. klass): Need Öölooma sõkid on kirjeldamatult ilusad ja mõnused. Sain need lihtsalt küsimuste esitamise eest. Küsida on kasulik!

Õpetajate päev Simuna koolis 5. oktoobril. Foto: Triinu Pohlak

Ronald (8. klass): Ei ole mõtet ajada äri, mis sulle ei meeldi.

Teet (8. klass): Selliseid loenguid peaks tiheimini olema. Ehk siis nii mõnigi hakkab tulevikuplaane tegema.

Rando (9. klass): See oli hea loeng, kohe tulid raha teenimise mõtted.

Reno (8. klass): Oi kui raske on olla ettevõtja. Ma vist ei hakka oma firmat tegema.

5. oktoobril oli 9. klass õpetaja

ametis.

Jonete: Mulle meeldis õpetajate päeval õpetaja olla. Raske oli anda tundi klassile, kus paljud ei osanud tööd teha, sest siis pidi õpilasi aitama ja kõikide juurde korraga ei jõudnud. Hea oli anda tundi klassile, kus kõik oskasid töölehte täita. Kuigi klassis oli mõni õpilane, kes kõiki ülesandeid ei osanud ja abi küsisid, ei olnud vaja õpilasi nii palju aidata. Kõige raskem oli tundi anda õpetajatele. Nemad ei tahtnud tunnis kaasa teha, nad ei käitunud korralikult ja tahtsid koju minna. Paljud õpetajad olid telefonis. Õpetajad pidid guaššvärvidega maalima, aga värviseks ei saanud ainult paberid, vaid ka õpetajate näod.

Tony: Mulle meeldis õpetaja olla. Väikeste õpilasi oli liiga palju, et nendega tegeleda. Kaks nendest said märkuse, sest ühel õpilasel polnud päevikus tunniplaani ja ma ei saanud talle hinnet panna. Teine vaidles vastu ja ei viitsinud lugeda ega joonistada. Oli ainult paar õpilast, kes tegid kõik asjad korralikult ära. Iga vahetund istusime õpetajate toas ja lobisesime, kes minis tunnis mida tegi. Kui õpetajatele tunde andsime, siis osad veiderdasid, osad ei osanud värvida, teised rääkisid rohkem, kui töötasid.

Kristina: Olin õpetajate päeval eesti keele õpetaja. Tunde andsin ma 5.-8. klassini. Õpetaja rollis olla oli päris huvitav, ma ei pidanud ise tööd tegema ja sain istuda lihtsalt klassi ees ja vaadata, kuidas minust nooremad õpilased tööd teevad. Õpilased olid väga toredad ja kuulekad. Päev ise oli põnev ja naljakas, pärast andsime terve klassiga veel õpetajatele tunde ja see oli juba

Simuna rahvamajas on kuni novembrikuu lõpuni avatud

Väike-Maarja Keskkooli vilistlase

**TIJU TAGAMETSA
meremaalide näitus.**

Külastada saab rahvamaja lahtioleku aegadel.

Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

Rakke kultuurikeskus kutsub külastama näitust “Orbiidil on floora”

Rakke kultuurikeskuses on oktoobrikuu lõpuni avatud Leekpea näitus “Orbiidil on floora.”

Leekpea nime taga on Mari Riina Rist, kes elab ja töötab Rakveres oma koduses ateljees. Lisaks on ta koolis kunstiõpetaja ja korraldab täiskasvanutele käsitööalaseid hobikoolitusi. Hetkel õpib ta Eesti Kunstiakadeemias moestilistika erialal. Kõiki näitusel välja pandud maale on võimalik osta või vaadata lisaks Facebooki lehelt Leekpea Art.

Kontakt: leekpea@hotmail.com või 520 1108

Külastage!

Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

Sügis Simuna naisteklubis

30. septembril alustasime naisteklubi kohvikute uut hooaega. Kõlas oli kunstnik **Tiiu Tagamets**, kes rääkis meile, kuidas tema kunstniku-tee alguse sai:

„Lapsena joonistasin-kritseldasin vist samapalju kui kõik teisedki, kooli ajal oli joonistamine küll üks lemmiktundidest. Kahjuks lõppes see aine tollal juba seitsmendas klassis. Lõpetasin Väike-Maarja keskkooli ja astusin korra isegi tollase kunstiinstituudi uksest sisse. Nähes aga, kuidas teised oma suurepäraseid näidistöid lahti pakkisid, ei jätkunud julgust isegi avalduse andmiseks.

Hiljem olen 3 aastat õppinud kalligraafiat Heino Kivihalli ja aasta joonistamist Ülle Marksi juhendamisel Tallinna Kultuuriülikoolis. Veidi olen tutvunud ka siidimaali ja keraamikaga, ca 15 aastat tegelenud portselanimaaliga. Oli-maalis olen iseõppija, lemmikteemaks on saanud meri oma muutliku ilme, ääretuse, lahkuse ja karmusega.

Olen kujundanud muuseumi väljapanekuid, loodusalseid õppevahendeid, postkaarte, kutseid, teinud seinamaalinguid ja juhendanud laste käelist tegevust. Olen osalenud Virumaa kunstnike ühishänitustel ja välja pannud üle paarikümne isikunäituse.”

Muusikalist külakosti pakkus akordionist **Margus Laugesaar**, kohv ja koogid naisteklubit.

Tiiu Tagametsa maalinäitust Simuna rahvamajas saab nautida novembri lõpuni (rahvamaja lahtioleku aegadel).

28. oktoobril k.a. SIMUNAPÄEVAL, ootame kõiki huvilisi kell 13.00 toimuvale ansambel JAZZETRY kohvi-

Tiiu Tagamets rääkimas oma kunstnikuteest.

lõviosa sõnadega ja seejärel kõlab nendes muusika. Millele kuulates keskenduda – sõnadele või muusikale? Jazzetry muusikas kõlavad unistavad ja haaravad meloodiad segatuna nii swingi, samba kui bossanovaga. Laulu-sõnad viivad rännakule läbi armastuse, eneseotsingute, õnnestumiste ja ebaõnnestumiste radade.

Esineb Margus Laugesaar.

Foto: 2 x Mary Tammet

kukontserdile ja osalema sellele järgneval „Bändi tegemise õpitoa“ üritusel.

Jazzetry on Simunast pärit laululooja ja pianisti Tuuli Pruuli ansambel, milles esitatakse Tuuli kirjutatud loomingut. Nimi viitab džässile ja luule ühendusele, kuna autor peab oma loomingus väga oluliseks lauluteksti, mida esitatakse autori lemmikžanris džässis. Laulukirjutamise protsess algab autori jaoks

Tuuli Pruul on heliloomingut õppinud nii G. Otsa nimelises muusikakoolis kui Tallinna Ülikoolis, laulukirjutamist ja arranjööriks Rootsisis Malmö Muusikaakadeemias. Muusikas leiabki peamiselt džässit, veidi soulit, estraadilikkust ja ka instrumentaalpalasid. Muusikat aitavad esitada andekad kaaslased Jana Kütt (laul), Janno Trump (bass) ja Kristjan Mängel (trummid).

9. novembril k.a. kell 18.00 toimub Simuna naisteklubi kohvikus (Simuna raamatukogu 100. aasta sünnipäevaga seoses) kohtumine Tartu Ülikooli vabade kunstide professori, kirjanik ja semiootik **Valdur Mikitaga**.

Ürituste korraldamist toetab Kohaliku omaalgatuse programm.

Mary Tammet

MTÜ Simuna Naisteklubi

Reet Maadla saab nimelise mälestuspingi

Reet Maadla saabuva juubelihõngulise sünniaastapäeva puhul, Eesti 100, Simuna naisseits 100 ja Simuna raamatukogu 100 ürituste raames, plaanime Simuna rahvamaja ette haljasalale paigaldada Reedale nimelise mälestuspingi.

Plaani kohaselt leiab mälestuspingi avamine aset 2019. aasta juunis.

Reet Maadla

(14.09.1954-08.02.2016):

- Simuna naisseitsi taasasutaja ja esinaine 20 aastat;
- Avanduse Küla Seltsi juhatuse liige;

- Avanduse osavalla vanem;
- MTÜ Lääne-Virumaa Maanaiste Ühendus juhatuse liige;
- MTÜ Eesti Naisühenduste Ümarlaud liige;
- MTÜ Regionaalne Koostöökoda liige;
- Eesti Geograafiaõpetajate Ühingu liige;
- Alustavate MTÜ-de juhtide mentor Lääne-Virumaal;
- Eesti ettevõtliku naise tiitel 2011 (ETNA);
- õpetaja.

Kõigil, kes soovivad PINGI PAIGALDAMIST TOETADA, on võimalus anda oma panus, tehes ülekanne MTÜ-le Simuna Naisteklubi, arvelduskonto nr EE022200221023880057, selgitusega „Reeda pink“.

Oleme juba ette tänulikud kõigile toetajatele ning ootame kindlasti ka pingi avamisele!

MTÜ Simuna Naisteklubi
MTÜ Avanduse Küla Selts

Hooaeg algas Rakke kultuurikeskuses

Igal sügisel kogunevad septembris Kultuuri Ümarlauale piirkonnas üritustega tegelevad aktiivsed inimesed. Nii ka sellel aastal. Andsime tagasisidet eelmise hooaja tegemistele ja panime paika suuremate ürituste kuupäevad. Pole veel aastat täis uue valla all tegutsemisest, kõik pole veel päris paika loksunud, aga hinnangust jäi kõlama kõigi kohalolnute rahulolu. Kõige suuremaks mureks peeti vajaliku info aeglast liikumist.

Mis siis sellel hooajal kultuurikeskuses plaanis?

Ringide töö on alanud ja esimesed peodki juba peetud.

Traditsiooniline Eakate Päeva Pidude moodus saarlaste dessandi tähe all, kus külalisteks lõbusad ja lustakad Pärsama kultuurimaja pilli-, laulu- ja tantsumemmed.

Õpetajatepäeva tänuüritusele olid kutsutud valla õpetajad, lasteaiaõpetajad, ringijuhid. Suurepärase kontserdiga astus seal üles ansambel „Naised Kõõgis“.

Oktoobrikuu viimasel nädalavahtusel toimub hooaja alguse pidu, kuhu ootame kõiki vallas tegutsevaid kollektiive ja mitte ainult, pidu on mõeldud kõigile.

Novembri alguses toimub Ao kabelis hingepäeva kontsert, mille korraldamisele panevad õla alla Pille Lille Muusikafond ja Rakke kogudus koos kultuurikeskusega. Novembri lõpus on taas sünnipäevapidu – Rakke naisrühmal täitub 25 tegevusaastat. Peole on oodatud kõik endised tantsijad ja muidugi kõik huvilised. Saab nautida sünnipäevalaste kontserti ja pärast ka ise tantsu keerutada.

Detsembrikuu on tegemisi kuhjaga – süütame küünlad alevi kuusepuul,

trallame jõululaadal, peame koduste laste jõulupidu lasteaias ja eakate jõulupidu kultuurikeskuses ning aasta võtame kokku aastalõpupeoga. **Uus aastanumber tuleb seekord vastu võtta oma või sõprade kodudes – kultuurikeskuse uksest jäävad suletuks!**

Uue aasta traditsioonilised üritused – vabariigi aastapäeva kontsert-aktus veebruaris, linetantsumaraton ja laste lauluvõistlus märtsis, emadepäeva kontsert mais. Juunikuus ootavad ees Pandivere päevad, jaaniõhtud, laulutule teekond, mis seekord läbib ka Rakket. Kindlasti ei jää toimumata augustis Rakke päev – kuid sellest edaspidi. Täpsemat infot saab lugeda kõikide ürituste kohta meie FB lehelt ja kuulustetahviltelt.

Kultuurikeskuse külastajad on kindlasti märganud, et meie majas on üleväl vahelduvad maalinäitused – aitäh Mary Tammetile, kes neid meile vahendab. Ja kellel ikka tõsine soov mõnda maali endale saada, tuleb küsida

infot kultuurikeskuse juhataja käest.

Kindlasti olete märganud, et meie majas toimuvad alates kevadest kinopühapäevad.

Selle eest peab tänama meie maja perenaist Moonikat, kes on võtnud selle koos Kinobussi kaasabiga oma südameasjaks. Osalejaid on vahel rohkem, vahel vähem... Kinohuvilised saavad vaadata perefilme ja püüame koju kätte tuua ka ilmunud uued eesti väärtifilmid.

Oktoobrikuu osaleme projektis **KINO MAALE** – tasuta filmiseansid mudilastele koos pannkookidega, noortele ja täiskasvanutele. **JÄLGIGE REKLAAMI!**

Olete teretunud nii kultuurikeskuse toimetavate ringide ridadesse kui ka kõikidele üritustele.

Rene Põllumaa

Rakke kultuurikeskuse juhataja

X Väike-Maarja Muusikafestival

Üllatab ja ühendab EV100 * 23.11-02.12.2018

Reede, 23. november kell 19.00
Väike-Maarja seltsimajas
FESTIVALI AVAKONTSERT Pille Lille Muusikute Fondi (PLMF) muusikutelt: Sigrd Kuulmann (viul), Andreas Lend (tšello) ja Olga Kulikova (klaver)

Laupäev, 24. november kell 22.00
Väike-Maarja muuseumis
GÜNTER KITS “Helivarjud-Videvikudroonid” /Elektroakustiline ambient/

Kolmapäev, 28. november
Koolikontserdid Kiltsi lossis ja Väi-

ke-Maarja seltsimajas vaskpilliansambel BRASSICAL

Kolmapäev, 28. november kell 18.00
Väike-Maarja seltsimajas
VÄIKE-MAARJA MUUSIKAKOOLI õpilaste kontsert

Reede, 30. november kell 19.00
Väike-Maarja seltsimajas
EESTI RAHVUSMEESKOOR, dirigent Mikk Üleoja. Kaastegevad Celia Roose, Tuule Kann, Robert Jürjendal

Laupäev, 1. detsember kell 19.00
Väike-Maarja seltsimajas
EESTI MUUSIKA- ja TEATRIAKADEEMIA OOPERISTUUDIO
G. B. Pergolesi koomilise ooperi “Teenijanna-käskijanna” kontsertettekannet /õhtu jätkub muusikakohvikuga/

Väike-Maarja seltsimajas on üleval festivalinäitused Vello Jürna lauljateest “O sole mio” ning Paula Brehmist “Sest ilmaneistist ilusast”

Kava hoiab koos Väike-Maarja Muusikaselts.
Info: **Marju Metsman**, tel 526 3831

Väike-Maarja spordihoone sünnipäevaturniir pakkus põnevaid võrkpallimänge

Spordihoone 11. sünnipäevaturniir pakkus küllaga emotsioone nii osalejatele kui ka võistlejatele. Aasta-aastalt on võistkondade tase muutunud ühtlasemaks ja mängud seega oluliselt põnevamaks ning võitluslikumaks. Aimate ette tasavägiseid mänge, otsustasime tuliseid punktivaidlusi minimeerida, palgates erapooleatud kohtunikud väljastpoolt. Ka osales turniiril sel aastal rekordarv võistkondi – 15. Alagruppe mängiti paralleelselt nii Triigi kui ka Väike-Maarja spordihoone saalides.

Turniiri avamängus läksid väljakuule möödunud aastane meeste mängude võitja Laekvere ning eelmise aasta kuues – Võsu Volle. Imestajatest-imetlejatest platsi kõrval puudu ei tulnud: „kas tõesti on Võsu omad aastaga nii osavaks muutunud või Laekvere omad suvega enesest viimase välja pigistata-

Mänguhoos on Triigi ja Väike-Maarja meeskonnad.

karika päris omale. Kui eelmisel aastal viisid Laekvere mehed koju võidetud karika, siis sel aastal kaunistab nende kappi uus „rännumees“. Seekord on rändkarika autoriks meie kohalik sepp Ermo Lood, tema valmistas ka meened turniiri parimale nais- ja meesmängijale.

Sünnipäevaturniiril osalenud ühispildil. Foto: 2 x Kertu Rebane

nud...“ Lõppskoor näitas küll Laekvere meeste edu, kuigi see oli ainult paari-punktiline, andis see siiski piisavalt inustust ja punkt-punkti haaval purjetas Laekvere taas võiduka lõpuni. Seekord siis juba 4. aasta järjest!

Meil on tavaks saanud, et võitja võistkond, nii naiste kui meeste arvestuses, saab aastaks enese valdusesse rändkarika ja kolm aastat järjest võites

Turniiri parimateks mängijateks valiti Siret Rebane Tarvastu naiskonnast ja Kristjan Palm Laekvere meeskonnast.

Naistest näitas parimat vormi ka seekord võistkond Ringo (Tallinn), kus nii mõnegi kasuliku punkti oma tiimile hankis võistkonda kuulunud siitkandist pärit tuntud raadiohääli Liis Lusmägi.

MEHED

1. Laekvere (Kristjan Palm, Tarmo

Eller, Argo Palm, Veiko Alliksoo, Vadim Kolpakov, Tair Tooming, Mati Lepp)

2. Tarvastu (Andre Arak, Gunnar Arak, Kaimar Männigo, Raivo Orav, Ragnar Suigussaar, Kert Kärner)

3. Väike-Maarja (Aivar Püvi, Kunnar Püvi, Risto Jakobson, Kaido, Ardi Blumkvist, Aivar Kuk, Deigo Toots)

4. Triigi

5. Nulliga

6. Võsu Volle

7. Tamsalu

8. Karkuse

NAISED

1. Ringo (Liis Lusmägi, Merli Reitmann, Berit Korindt, Ingrid Lang, Birgit Kaljuste, Gerli Pristavka, Grete Kirik)

2. Rakvere Neiud (Liisa Peep, Triin Kiis, Kadi Veervald, Külli Mathiesen, Triinu Piirimäe, Kädi Böckler, Mirje Roasto)

3. Rakvere Naised (Ülle Teska, Maris Mäe, Maie Rummel, Eneken Hallo, Sigrid Sädeme, Kaidi Kattai)

4. Päre

5. Tarvastu

6. Kadrina

7. Paide

Jane Kool

Spordikeskuse juhataja

Tegu maksab: Rakke kooli õppeaasta on alanud aktiivselt...

Oleme Rakke koolis alustanud õppeaastat tegusalt ja selle üle saab olla ainult hea meel. Üritusi ja tegevust on olnud igasugust laadi, ent mõistagi pean mina silmas esmajoones sportliku iseloomuga tegemisi. Kooliaasta algas juba 7. septembril **sügisese spordipäevaga**. Kindlasti jääb meelde 5.-9. klassi osa, mida alustasime ühislaulmisega. Me teeme seda veel ja läheme ainult paremaks! Samuti teeb head meelt suur osalusprotsent neljavõistluse 500 m jooksudel.

Neljapäeval, 13. septembril olime kümneliikmelise koondisega Rakveres **maakonna algklasside kergejõustikuvõistlustel**, kust tulime tagasi 8 medaliga. Pendelteatejooksus Rakke koolile maakonna põhikoolide arvestuses 4. koht.

Juba järgmisel päeval, reedel (14. septembril 2018), toimus Rakke linnamäel „**Mäkketõusuvõistlus 2018**“ alapealkirjaga „*Asi läheb ülesmäge*“. See võistlus toimus meie koolis esmakordselt ja õnnestus sajaprotsendiliselt. Võistluse mõte oli lihtne: tuli joosta võimalikult kiiresti üles Rakke linnamäe tippu, mis on pikk ja võrdlemisi järsk tõusmine. Distsantsi pikkuseks oli 150 m. Võistlusest võttis osa 4.-9.

klass, igast klassist 3 poissi ja 3 tüdrukut. Kokku osales 36 õpilast. Kiireimaks mäkketõusjaks poiste arvestuses osutus 8. klassi noormees Joosep Veelmaa (37,88), tüdrukutest oli kiireim 7. klassi õpilane Gättriin Potman (43,87). Kiireimaks klassiks meeskondlikus konkurentsis osutus 6. klass. Peas liiguvad mõtted teha see võistlus tulevikus valla koolide vaheliseks sõbralikuks mõõduvõtmiseks. Võistlusest on olemas põhjalik videokokkuvõte, mille huvilised leiavad internetiavarustest kindlasti üles.

Reedel, 21. septembril toimus iga-aastane **Simuna kihelkonnakoolide sügiskross**. Osalesid õpilased kolmest koolist (Rakke, Muuga-Laekvere ja Simuna). Rakke koolist oli võistlustes 43 õpilast. Esikolmiku kohti tuli

meile 10, esikuukusse pääses veel 12 õpilast. Aitäh kõikidele võistlejatele ja 9. klassi abikohtunikele!

Teispäeval, 25. septembril osalesime edukalt Väike-Maarjas toimunud **valla koolinoorte jalgpalliturniiril**, kus kuue meeskonna konkurentsis õnnestus saavutada tubli 2. koht. Väärib mainimist ka tõsiasia, et turniiri silmapaistvaimaks mängumeheks tituleeriti meie kooli 5. klassi õpilane Steven Sirp. Palju õnne koondisele ja Stevenile!

Septembrikuud jäi lõpetama **üleuroopaline spordinädal**, mida peetakse Eestis alates 2015. aastast. Selle ürituse populaarsus on Rakke koolis suur. Spordinädal meie koolis seisneb selles, et õpilastel (ja personalil) on viie päeva jooksul võimalus tulla igal õhtul väljamõeldetud ringile meetreid kogu-

Meenutus spordinädala kolmandast päevast. Foto: Janar Rückenber

Maadlusuudiseid

15. septembril osalesime Eduard Pütsepa 42. mälestusvõistlustel kreekarooma ja naistemaadluses. Võistluste tase oli tugev, 162 võistleja seas olid lisaks Eesti maadlejatele võistkonnad Lätist, Leedust ja Venemaalt.

Väike-Maarja RSK noorsportlased olid tublid ja saavutasid järgmised kohad:

2. koht – Anu-Liis Raudsepp

3. koht – Eva-Maria Raudsepp

23. septembril toimusid Rakveres Eesti meistrivõistlustel sumos noortele. Seekord selgitati Eesti sumoparemi vanuserühmades kuni 14-aastased, 16-aastased, 18-aastased.

Tulemused:

1. koht – Anu Liis Raudsepp

1. koht, 2. koht, 2. koht, 3. koht – Eva Maria Raudsepp

1. koht, 1. koht, 2. koht – Jonete Visnapuu

2. koht – Kristjan Jaago

3. koht – Virgo Raja

3. koht – Joel Henry Visnapuu

3. koht – Siim Meidla

7. koht – Astor Argos

Õiguse esindada Eestit oktoobris toimuvatel Euroopa meistrivõistlustel sumos said neli meie klubi sportlast: Anu Liis Raudsepp, Eva Maria Raudsepp, Jonete Visnapuu, Kristjan Jaago.

29. septembril osalesime Lihulas toimunud G. Vahari mälestusvõistlustel kreekarooma maadluses. Saavutasime järgnevad kohad:

2. koht – Kristjan Jaago

3. koht – Sander Kriel

3. koht – Virgo Raja

3. koht – Joel Henry Visnapuu

5. koht – Siim Meidla

30. septembril osalesime Tallinnas Korus 3 toimunud Laste karikavõistlustel vaba- ja naistemaadluses. Saavutasime järgnevad kohad:

1. koht – Anu Liis Raudsepp

1. koht – Virgo Raja

2. koht – Astor Argos

3. koht – Siim Argos

Lembit Kalter

Maadlustreener

Eesti noorte sumomeistrivõistluste medalivõitjad koos treener Lembit Kalteriga. Foto: Erakogu

ringile tuli üheskoos 71 õpilast ja õpetajat. Kokku käis spordinädala 5 päeva jooksul sellelt ürituselt läbi 95 erinevat liikumishuvilist ja alla 50 osaleja ei olnud ühelgi liikumispäeval! Üritusest sai osa võtta maksimaalselt 82 õpilast (Rakke kooli 4.-9. klass), kellest 72 käis spordinädalal vähemalt ühel päeval (osalusaktiivsus 88%). Kõigil viiel korral käis 20 õpilast. Kokku läbisid 95 erinevat inimest spordinädala 5 päeva ja 5 tunniga 2 057 075 meetrit ehk 2057,075 km. Seda on 512,825 km võrra rohkem kui möödunud aastal (1544,25 km). Kui üritada geograafia abil läbitud distantisi tähendust hoomata, siis läbisid liikujad kõik koos (95) selle 5 tunniga sama palju maad, kui on Rakkest Istanbuli (Türgi). Rakke kooli spordinädala kohta saab põhjalikumalt infot (kokkuvõtted, ülevaated) meie kooli kodulehelt.

Lõpetuseks juhin ka õpilaste tähelepanu sellele, et alates 29. septembrist kuni 21. oktoobrini toimub **Lääne-Virumaa seiklusorienteerumine**. Võtke sellest kindlasti osa. Orienteeruda saab kaheksas Lääne-Virumaa vallas. Rajad on maas nii Rakkes kui Väike-Maarjas. Täpsem informatsioon selle kampaania kohta on valla kodulehel.

Kes teeb, see jõuab, olge liikuvad, tegusad ja tervislikud!

Janar Rückenberg

Väike-Maarja laskering kutsub treeningutele

Laskering kutsub esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 14.00 õpilasi Väike-Maarjas Pikk tn 1a asuvasse lasketiiru lasketreeningutele.

Oodatud on valla koolide õpilased alates 5. klassist

Õpitakse sportrelvi tundma ja neid ohutult kasutama ning harjutatakse täpsuslaskmist, et edaspidi ka laskevõistlustel kätt proovida.

Info: Jaanus Raidlo, tel 527 3846

Reinpaul OÜ

XVI maastikujooks Ebavere radadel

4. novembril kell 12.00

Distsantsid: 2,5 km; 5 km ja 10 km.

Enne põhijooksu 300 m lastejooks eelkooliealistele.

Osavõtuks registreerumine kohapeal kell 10.00-11.30.

Osavõtt tasuta. Oodatud on ka kepikõndijad.

Osalejaid ootab pärast võistlust kuum supp, tee ja saun!

Info: tel 529 4245

Kodukandi lood. Salla

Kui Läti Henriku ülestähendused annavad aluseks aasta 1219, siis Salla puhul saab kasutada veel varasemat aastat –1212, mil venelased rüüsteretkedel käisid. Sallast sai aegade jooksul mõisa, valla ja ka sovhoosi keskus, see jättis meile hooneid ja folkloori, siin on elanud põnevaid ja värvikaid tegelasi.

Tänane Salla tiksus rahulikus rütmis, suveti kostub saginat ja kui kuur-saalis pidu, võtab liiklus väikelinna mõõtmed.

Inimesed on siin töökad ja hakkajad. Sveta aiamaalt ei puudu isegi mitte arbuusid ja viinamarjad, Toivo pisike, ent vapper kopp aitab kivid, kraavid õigesse kohta saada. Tuntud tohter, naabrimees Peep on ikka olnud hea nõuga abiks, teine naaber Margus, kellel kirjade järgi peaks olema puhketalu, ei puhka sugugi mitte. Vaevu kohale jõudes hakkab üks töö ja sagin, siit ka mõõdetav tulemus – üks korras ja hooldatud koht külas juures.

Linnamehed Karl ja Mart on oma sõprade ja sugulastega teinud ära muljetavaldava töö, nende panus alumise küla arengusse saab hindeks hindamatu. Hannes, kes Jõgeval sotsiaal-maja juhhib, on rahulik sekkendaja oma õuel, ei tee ta tüli, pigem tuleb ja lööb talgutel käed külge. Ene, kes mitmel aastal talgusupi tegemisel käsi, on vana maja lihtsate vahendite ja lilleiluga muutnud kenaks ja pilkupüüdaks.

Kui hiljaaegu käis külas Artur Talvik, siis sai vennike videvikus korrali-

ku ehmatuse osaliseks kui seljatagant põõsast kostus ragin ja häälekas „Am-muuu!“. „Lehm?“ küsis ta. Just, elame ju maal, vastasin. Kui kõik ümberringi loomapidamisest loobunud, siis mitte Vaike! Oleme naljatamisi sõpradega arutanud, et Vaikesi on äkki kaks, üks puhkab ja teine rahmeldab, ja siis jälle vastupidi. Teen ettepaneku vallas anda Vaikele maastikurikastaja auhind, seda ilma igasuguse irooniata. Materiaalne kink võiks olla Eesti juubelile vääriline – sada meetrit tugevat lehmaketti.

Ehkki loomapidamist vähe, on põllupidajad sõbralikud ja abivalmid. Kalev, Martin, Targo ja Antti on aidanud alati, Antti puurkaev päästis sellel erandlikult kuival suvel ja tänu talle on meie pere pestud ning taimed kasvatatud. Soovin ka onu Olevi põkale pikka iga, sest ilma selle pisikesse sõbrata oleks meie põllupidamisel kriips peal.

Salla on heades kätes niikaua kuni siin toimetavad noored töökad Argo ja Aili ning Alice ja Martin. Ja küll Maie juba valvab ja hurjutab, kui kellelgi peaks viinapudel pikemalt suupeale jääma.

Eestimaal ringi liikudes võib kohata armetus olukorras kortermaju, Sallast saab siin küll eeskujuga ja see teeb rõõmu. Seltsimaja avamine pole ka enam mägede taga, loodetavasti saab see maja meid rohkem liitma.

Hando Kuntro

Meenutus Salla valla külade päevast 2010. aastal. Foto: Erakogu

Noored tahavad rohkem vastutust, näitab kogukonnapraktika kogemus

Noortest on septembri jooksul räägitud avalikkuses palju. Tavapärasele kooliaasta alguse elevusele lisandus sel aastal aga märgatavalt tumedamaid noote, kui meediasse jõudsid lood noortekampadest. Hetkeks võis näida, et noored ongi hukas ega soovi oma aega ühelgi ühiskondlikult kasulikul viisil kasutada. Tegelikult leiab oluliselt rohkem näiteid vastupidisest, näitab viimase viie aasta jooksul igasse Eesti maakonda jõudnud ning sel sügisel veelgi rohkemaid õpilasi osalema ootava kogukonnapraktika programmi kogemus.

“Kui anda noortele võimalus iseseisvalt tegutseda ja käsi külge panna, siis neil on ideid ja tahet midagi ära teha täiesti olemas. Sealt võivad tulla väga huvitavad lahendused,” arvab Viljandi Gümnaasiumis ühiskonnaõpetuse õpetajana töötanud Juhan-Mart Salumäe.

Oma kogemusest meenutab ta näiteks seda, kuidas matemaatika ja füüsika süvakallakuga klassi poisid käisid paljulapseliste perede liidu sünnipäeval mustkunstitrikke tegemas. “Loovust ja varjatud andeid on noortel palju, aga küsimus on selles, kas me oleme täiskasvanutena piisavalt julged, et neid võimalusi pakkuda.”

Kogukonnapraktika annabki noortele enamasti ühiskonnaõpetuse tunni raames võimaluse minna lühiajalisele praktikale mõnda vabaühendusse, et saada seeläbi praktilist töökogemust ning parem pilt kodukoha ning laiemalt ühiskonna probleemidest. Veelgi olulisemana aga nende lahendusvõimalustest.

2013. aastal alustanud programmi mudel on lihtne: kool pakub oma õppekava raames õpilastele võimaluse saada praktikakogemus mõnes kohalikus vabaühenduses. Lisaks töökogemuse saamisele ning praktiliste oskuste omandamisele panevad noored seal käed külge mõne probleemi lahendamisele, olgu noorsootöö, lastekaitse, kodutute loomade aitamise või mõnes muus valdkonnas.

Erinevaid rolle ja tegevusi proovitakse nii kohalikes kui üle-eestilistes organisatsioonides. Teiste algatuste seas on noored puutunud kokku ausama ühiskonna loomisega ühingu Korruptsioonivaba Eesti.

“Kogukonnapraktika kaudu õnnestus meil teha koostööd noortega, kes tahtsid rohkem teada, mida korruptsioonivastane tegevus endast kujutab,” meenutab noori juhendanud Anni Jat-

Salla kinkis EV100 puhul külakogukonnale Kultuurisalu

2018. aasta on Eesti Vabariigi juubeliaasta, mida on tähistatud väga erinevatel viisidel. Muude vahvate sündmuste ja algatuste seas rajati MTÜ Salla Seltsimaja eestvedamisel Sallasse olemasoleva Külade pargi jätkuna Kultuurisalu, mille moodustavad 100-kujuline tammesalu, kultuuritegelaste pink ja informatiivne stand.

Kõik Salla küla majade pered istutasid Teeme ära talgute korras 5. mail 2018 endale Külade parki tammepuu. Puudest moodustub Eesti Vabariigi ümmarguse sünnipäeva auks number 100. Oma puu said ka Salla mõis ja head abilised. Tammepuude istikud varuti paar aastat tagasi Salla seltsimaja poolt korraldatud talgute korras.

Külade pargi ja Kultuurisalu keskseks osaks on vana Salla kooli asukoht. Kuna tegemist oli külakooliga, on võrdsest esindatud selle sõna mõlemad pooled, nii küla kui kool. Kultuurisalu pink ja stand avati Salla kooli 180. juubelil, mida tähistati 28. juulil.

Kultuuriringi otstes on mõlemal pool kaks väarikat õpetajat, õde-veneda Aurelie Kaldoja ja Fedja Madisson. Salla vallast pärit Aurelie pidas õpetaja ametit 57 aastat, olles sellega kõige staažikam pedagoog Eestis. Vend Fedja oli õpetaja ja koolijuht Sallas 44 aastat. Kõik ülejäänud inimesed Kultuuriringil on kas pärit või muul moel seotud erinevate Salla valla küladega. Vennad Arnold ja Karl Vaide on spordisõpradele hästi teada. Sealt leiab veel kultuuri-, teaduse-, usu- ja riigitegelasi, kes on end ühel või teisel viisil ajalukku kirjutanud.

Salla kultuurisalu 100 on avatud puhkeala ja ootab kõiki jalutama ja häid mõtteid mõtlema!

Suureks abiks olid kõik Salla küla elanikud, sõbrad Silber Auto, Antsu talu, Rakke kool, Anne Vaasa, Katrin Kotkas, Anne Plakk, Olev Princken, Antti Isotalo, Väike-Maarja vald.

Pargi idee ja teostuse autoriteks on MTÜ Salla Seltsimaja ja MTÜ Tõrvaugu Metsagalerii.

Mart Lankots

Kõik Salla küla majade pered istutasid Teeme ära talgute korras 5. mail Külade parki tammepuu.

Salla kooli 180. juubelil avati kultuuritegelaste pink.

Fotod: 3 x Asso Sikkar

kudena aja veetmisest, siis kujuneb stereotüüpne pilt, kirjeldab Salumäe. Ta meenutab, kuidas nii mõnigi kogukonnapraktikaga seotud inimene ütles, et ei oleks osanud arvatagi, et mõni 11. klassi noor nii äge võib olla.

“Üheltpoolt avastab noor täiskasvanute maailma, kuhu ta ühel hetkel siseneb. Teine külg on see, et vabaühendused ja vanemad avastavad ka ise noori uue nurga alt.”

Info: Vabäühenduste Liit

• Kogukonnapraktika programmi veab eest Vabäühenduste Liit, selles osaleb ligi nelikümmend kooli ja üle saja vabäühenduse.

• Programm ootab liituma koole ja vabäühendusi üle Eesti. Kui soovid seda teha, loe lisa: www.heakodanik.ee/kogukonnapraktika

• Kogukonnapraktika programm on Haridus- ja Teadusministeeriumi Noortegarantii osa ja seda rahastatakse 2015-2018 aastatel haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmi “Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine” kirjeldatud tegevuste raames.”

KÜLADE LOOD: Uuemõisa

2015. aasta 6. juunil peeti Väike-Maarjas 28. Pandivere päeva. Pandivere päeva juhatasid tavakohaselt sisse paar päeva varem toimunud kaks külakonverentsi. Üks külakonverentsidest toimus tookord Uuemõisa külas. Kokku saadi Kalevi talus ja räägiti oma küla lugu. Pika ja põhjaliku uurimuse Uuemõisa küla ajaloo kohta esitas oma kodukohta väga hästi tundev Eino Tomberg.

Uuemõisa küla taludest

Uuemõisa küla tekkis 15-st asundustalust, mis moodustati Vao mõisa **Uuemõisa karjamõisa** (saksa keeles Charlottenberg) maadele 1919. a maa-reformi järel. 1949. a aprillis koondati Uuemõisa ja Risu küla talud ühisesse **kolhoosi „Julgus“**.

Raudtee jagas Uuemõisa küla kahte ossa. Raudteest ida suunas, Vao keskuse poole jääv Uuemõisa osa kuulub nüüd Vao küla koosseisu. Raudteest läände jäävad talud koos Risu küla taludega (v.a Maasi) kuuluvad praeguse Uuemõisa küla alla.

Küla ajalugu uurides on välja selgitatud kõigi talude esimesed rentnikud ja viimased omanikud, kes olid eesti-aegsed peremehed ja kes on põllumaa-de omanikud praegu. Samuti seegi, kes praegu maad harib. Need andmed moodustavadki agraar-ajaloolise kaardi andmebaasi. Andmestikud külade kaupa koondatakse Väike-Maarja muuseumisse.

Uuemõisa küla 15-l asundustalul oli põllumaad kokku 168,40 ha, keskmiselt 11,22 ha talu kohta. Põllumaad alla 5 ha oli 3 talul (A-55 Kruusamäe 3,5 ha; A-56 Jõeäärse 2,0 ha; A-114 Saare 1,3 ha); põllumaad 5-10 ha oli 2 talul (A-31 Väljatalu 8,50 ha; A-91 Paju 5,50 ha); põllumaad 10-15 ha oli 6 talul; põllumaad 15-18 ha oli 4 talul. 9-s talus peeti kaht hobust, 4-s talus üht ja 2 talu oli ilma hobu-seta (A-56 Jõeäärse; A-114 Saare). 8-l talul on tänaseni säilinud hooneid. 4 talu põllumaad on praegu sõjaeelsete omanike pärijate valduses. 3-s talus elavad omal ajal talu rajanute järglased: Kungla A-37, Kalevi A-38, Männiku A-35.

Kõige rohkem Uuemõisa küla põllumaad on praegu Vao Agro omandis – ca 32 ha, ta harib aga 56 ha.

Raudteest ida suunas, Vesikiküla poole, jäid mõisa ajal ehitatud hooned: karjalaudad, küün, rehi katlamajaga ja tööliste elamu. Need jagunesid kolme talu vahel: **Oja A-28**, omanik Jakob Martens; **Luksepa A-29**, omanik Nikolai Graav; **Võidula A-30**, omanik Johannes Martens. Jakob ja Johannes Martens olid vennad, pärit Mõisamaa külast Soo talust. Talud said nad Vabadussõjast osavõtu eest. Jakob Martensil oli ka traktor ja viljapeksumasin. Niidumasin aparaadiga vilja jaoks ja hobuserעה olid aga vennaga kahasse. Järeltulijaid vendadel polnud. Luksepa A-29 pärija Erna Freienthal elab Kiltisi, tema tütar Risu külas. Tänaeks pole nende asundustalude majadest ja mõisaaegsetest hoonetest midagi säilinud. Mõisaaegse karjakastelli kohal on kolhoosi/sovhoosi ajal ehitatud ja tänaseks maha jäänud tootmishoone, kus viimati töötas saeraam. Raudteearsete väiketalude **Kruusamäe A-55** (Minna Tonto) ja **Jõeääre A-56** (Adolf Loodus) järeltulijaid lähikonnas ei teata. Põllumaad on, nagu teistelgi naabritel, uute omanike valduses. Ka Jõeääre A-56 säilinud elamul on uued omanikud.

Raudteest lääne suunas, Risu küla poole, jäävad asundustalud rajati kõik lagedale maale. Need pered pidid kõik hooned ise algusest lõpuni üles ehi-

tama. Kirjeldame detailsemalt neid talusid-peresid, mis on säilinud oma-aegsete omanike pärijate valduses ja neid, milles on olnud okupatsioonide ohvreid.

Paju A-91 asundustalu perepoeg **Richard Umelas**, *1910, oli õppinud Väike-Maarja gümnaasiumis. Pärast 1940. a juunipööret oli Vao valla täitevkomitee ametnik, maatööliste ametiühingu juht. Lasti maha Rakvere vanglas 1941. a. Pereema astus 1949. a koos talu ja varaga kolhoosi „Julgus“. Rohkem perekonnast teateid pole. Talus elavad uued omanikud.

Aaviku A-36 asundustalu peremees **Voldemar Hein**, *1905, arreteeriti 1945. a (Omakaitse, Saksa sõjavägi). Voldemar Heina naine Linda ja tütar Maimu varjasid end ja pääsesid küditamisest 1949. a märtsis. Majja pandi elama võõrad. Voldemar pääses Siberist sunnitöölt eluga, kuid rängalt kahjustatud tervisega. Tuli tagasi Eestisse, edasi elati Linda sünnikodus Kaseoru talus Vesikikülas. Voldemar suri seal peagi. Heinade tütre Maimu edasise käekäigu kohta andmeid pole. Samuti ka Voldemar Heina õdede ja vendade järglaste kohta. Talu on uute omanike valduses.

Eino Tomberg tutvustamas oma ajaloolist uurimust 2015. aasta Pandivere päeva külakonverentsil Uuemõisa külas, Kalevi talus. Foto: Ilve Tobreluts

Lõokese A-32 asundustalu anti Vabadussõjast osa võtnud Jakob Martensile. 1924. a vahetas ta talu samuti Vabadussõjast osa võtnud Taani vabatahtlikule Otto Klingemannile antud Oja nr 28 taluga. Otto Klingemann ei astunud Eesti kodanikuks, et osta asundustalu soodushinnaga, vaid lahus maalt. 1925. a läks riigi renditalu leping üle minu onule Hermann Tannebergile. 1932. a läks renditalu kasutuse õigus poolte soovil üle minu isale Heinrich Tombergile. Samal aastal ostis ta EV Põllutöoministeeriumilt talu välja. Lõokese A-32 tallu tuli elama isa ema Anna Mägi oma teise mehe ning tütarde Meeta ja Lindaga. Meeta abiellus Karl Palukiviga, neil olid pojad Ants, Tiit ja Rein. Nende järglastest teateid pole. Heinrich Tomberg arreteeriti 1945. a (Omakaitse) ja hukkus Siberis Norilski sunnitöölaagris. Anna Mägi astus koos talu ja varaga 1949. a kolhoosi „Julgus“. 1994. a tagastati Lõokese maaüksus minule. Hoone pole säilinud, põldu harib Vao Agro.

Kalevi A-38 asundustalu sai Otto Kask Vabadussõjast osavõtu eest, pärit oli ta Laiuse kihelkonnast, Sadalast. Väljavõtted 1939. a põllumajandusloendusest näitavad, millise taseme ni nullist alustatud talu oli visa tööga jõudnud. Maad oli kokku 21,85 ha: põlumaa 14,00; karjamaa 5,30; metsamaa 2,00; muu maa 0,55 ha. Õunapuid oli 36, marjapõõsaid 60; noori õunapuid

oli istutatud 19, õunapuid oli pritsitud 2 korda. Oli 2 hobust; 5 lüpsilehma (45 kg piima toodeti loendi eelneval päeval); 3 siga; 3 lammast; 28 kana, 2 kukke. Oli 1 ühesahaline, 1 mitmesahaline hobuseader; 1 vedruäke; 1 niidumasin aparaadiga vilja jaoks; 1 hobuserעה. Elumaja oli 5 eluruumiga; sõnnikulaut; puurkaev; taluhooned olid 5 ehitusüksuses. Elumaja oli omaette, väljastpoolt värvitud.

Otto Widriku p Kask, *1891, oli Eesti sõjaväes ja Vabadussõjas, sai selle eest talu.

Arnold Otto p Kask, *1924, oli Saksa sõjaväes, Sinimägedes sai haavata, oli 10 aastat Vene vangilaagris.

Peter Arnoldi poeg Kask, *1958, oli Vene sõjaväes, edasi autojuht. Sai uuestisündinud Eesti Vabariigis tagasi oma esivanemate talu, taastas ja laiendas seda. Põllumaad on perekonna omandis Uuemõisa ja Risu külas kokku 38 ha, harib aga 111 ha maad. Kalevi talu tegevusalad: teraviljakasvatus, puukool, maasikad. Senistel andmetel on Peter Kask ainuke põllumees Vaos, kes harib ise oma esivanematelt päritud maad ja kelle pere on läbi aegade elanud talu rajajate poolt ehitatud hoonetes.

Männiku A-35 asundustalu rajaja August Vain, *1888, oli pärit Risu külast. Praegu elab talus tema tütrepoeg Tarmo, kes on ka omanik. Tarmo poeg elab Väike-Maarjas, tal on firma „Tanilson OÜ“. Maad harib Peter Kask. Vao keskuses paikneva omaaegse Paemäe A-87 asundustalu praegune omanik on August Vainu poja Eduardi, *1918, poja Georgi, *1952, tütar.

Kungla A-37 asundustalu sai Konstantin Petjer, *1893, Vabadussõjast osavõtu eest. Pärit oli ta Laiuse kihelkonnast, Laius-Tähhvere vallast. 1936. a eestistas ta nii ees- kui perekonnanimi: Laur Piibe.

Praegu elavad talus **Õie ja Johannes Ehasu**. Õie on talu rajaja Laur Piibe tütar. Talu on Õie poja nimel, põldu harib Peter Kask. Õie vanaema Liine Karli t Vain-Burk, *1885, (vabadiku Jakob Burgi naine Vao külast Luumäelt) oli naabertalu Männiku A-35 peremeh August Karli p Vainu õde. Minu vanatädi oli abielus samuti ühe Burgiga Vaost. Oleme sedapidi hõimlasedki.

Johannes Ehasuuga oleme koolivennad Väike-Maarja keskkooli päevilt. Ta oli Vaos sovhoosi direktor, agronoom, ka põllumajandusreformi komisjonis. Temaga koos talude ja perede lugusid meelde tuletades sai meile selgeks, et kirja tuleb panna ka **Vao** (majandi) **kultuurilugu**, kuniks veel mäletajaid. Tuleb vaid leida mälestuste kogujaid ja üles kirjutajaid. Alustada võiks üle-eestilise tuntuks tegemistest: **ratsutamisest ja auto-motospordist**.

Johannes Ehasult telefoni teel: **Ratsasport** Vaos sai alguse 1965. a. Venemaal oli põud ja likvideeriti üks hobusekasvandus, osa hobuseid toodi Eestisse. Saadi võimas täkk Prokat jt hobuseid, kokku oli neid kuni 20. Hobuseid peeti Vao külas Selja talu tallis

kuni aastani 1973. Siis hakati eelistama lehmi. **Praegu on uuesti Vaos hobused!** Õpetatakse ratsutama, korraldatakse võistlusi.

Auto-motosport algas 1967, kui tuli mehaanikuks Nõmme külast pärit tehnikumi lõpetanud Artur Ahi. Tema sai esimese mootorratta. Töökoda tehti tiigi kõrvale saunamajja. Treeningu- ja võistlusrajad olid Vao mägedes Meibaumi kruusakarjääri ja Vao jõe vahelisel tühermaal.

Algatusgrupi võiks moodustada **Kiltisi kooli** (õpilased küsitlevad, panevad kirja) ja **raamatukogu** (kogub, talletab) baasil. Kiltisi koolis käivad õpilased Kiltisi alevikust, Vao keskusest ja ümberkaudsetest taludest, mis kõik kuulusid omal ajal Vao majandi koosseisu. Koolilastel on lihtne intervjuue-

rida oma vanemaid ja vanavanemaid ning naabreidki. Kaasata tuleks tead- jaid ja tegijaid Vaost, Väike-Maarjast ja mujaltki... Ikka leiab kellegi, kes teab või mäletab või oskab juhatada teadja- ni. Mulle tuli kohe meelde **Argo Kaasik**. Telefoni teel temalt: töötas Vaos aastast 1969, oli lukksepp, autojuht, kombainer, varustaja, kolhoosi esi- mees. Oli ENSV meister ratsaspordis (takistussõit) ja autospordis (bagikross). Elab Kiltisi mõisa taga Liivakülas.

Tornlinnus restaureeriti Vao sovhoosi eestvedamisel aastatel 1983-1986 jne.

Eino Tomberg

tel 5816 8767

e-post einotomberg@gmail.com

Kolm õpetlikku lugu

Esimene lugu

/Eeskuju Vikerraadiost. Taustamuusika lastelaul „Muti metroo“/

Kuuba muinasjutt, märksõnad: valitsema, tarkus (nutikus).

Maailmavalitseja Obtalah tahab valitsemise üle anda oma truule abilisele Orulale, kuid otsustab noore mehe enne proovile panna. Ta palub Orulal valmistada endale maailma parim ja halvim roog. Mõlemal korral valib Orula loomakeele. Selgituseks räägib ta, et keelega on võimalik inimest nii kiita, ülendada, tänada, aga ka maha teha ja hukatusse saata. Obtalah mõistab, et Orula on tõesti tark ning annab valitsemisjärje üle. P.S. Taustamuusikast: ehitada võib paljusid asju – valda, maja, ..., mutt ehitas metroo. Kõik, kes ehitavad, saavad kiita, mutt ka (või siis ei saa kiita).

Teine lugu

Memmet, kellele meeldib suvi. Järjekindlusega memmet, kes ei lase enast eksitada, tema juba teab!

Taustamuusikaks „Lapsed tuppa, tali tuleb“ – et see memm ennast ära ei külmetaks siiski! Ei mõista, et ega`s tema (küsi)ja paha pärast teda vaidluse, arutelusse ei ahvatle. Hullem on mitte arutleda (või siis mitte).

Memme käest küsitakse, et mis aastaeag on praegu.

- Suvi, vastab memm.
- Vaata, inimesed käivad talvemantlid seljas, karvamütsid peas.
- Suvi, ütleb memm.

- Vaata, lund sajab, lapsed kelgutavad.
- Ikkagi suvi, kehv suvi, ütleb memm. Lõpulause Arne Hiibilt, teisena. Esimesena: Inimestes on kõik erinevad minad olemas ja seda ei tea, millal midagi välja paistab.

Arne Hiib: „Inimeste kõiges ühele nõule sundimine on nagu süldi ja tor- di segamine.“ (Mis teha? Eriarvamus ei pruugi alati olla vale.)

Vahepala. Joodik arsti juures.
- Doktor, mul valutavad neerud.
- Odekolonn! juute?
- Joon, aga ei aita!

Kolmas lugu

Teleka reklaam.

- Miks täiskasvanutel on mänguas- jad, kui nad nendega kunagi ei mängi, arutleb laps.

- Ja miks ema nutab, kui ma olen kõik nii hästi teinud. Kui mina suureks saan, siis teen ma kõik teisiti või siis ei tee? (Taustal „Ei me ette tea“)

Ootan häid uudiseid. /"Mutionu" Tarka meelt pähe, hea sõnad suhu / Ehk näeme.

P.S. Hea suhtlemine on kui kaitse- müür sinu ümber. Soovin, et seda oleks ohtralt nagu seeni pärast vihma. – Õp- pigem kompromissile jõudmise tarkust, sest natuke painduda on parem kui murduda. *Jane Wells*

Iga olend kogeb teisi iseenda suhtes. Tuviparve, kes põllule laskub, jälgib

talumees ja põlluomanik hoopis teisel pilgul kui loodusesõber linnast või kull õhus.

Ikka Mutionu, headele uudistele avatud.

KOKKUTULIJAILE

Erich Meerja

Väike-Maarjas 23.05.1981

Olge terved tulemast Väike-Maarja veteranid! Haruharva kokku saame endine kultuurirahvas ajast, mil rajoon siin tehti, osakonnad asutati, kultuurimaja moodustati, raamatukogu laiendati.

Muhemeel meenutame, kuis te ilo ihaldanud, taidlust targalt juhendanud, etlemisi edendanud, viise aidanud veerema.

Kuis te raamatute vallas väsimatult ringi käinud, arutanud, soovitanud, kirjandusõhtuid õhutanud, pikki aruandeid teinud.

Väike-Maarjast vaatasime, uusi suundi silmasime. Tänavad siin pikenenud, ehitised edenenu, küla kasvand kogunisti, õitsvaks alevikuks saanud.

Kultuurikandjad kaugest ajast, laialt tuntud rammumeest ja kirjamehi, koolimehi väärikalt on meeles peetud: nende töö ja mõttevara kirjasõnas kinnitatud, kujud kunstis jäädvustatud.

Jooksu täna rõõmsalt jutud, harunegu mõtteheided, käigu laulud laias kaares – et jääks hinge helkjaid muljeid, selle päeva sooja sära!

Aeg on õmbleja, kelle erialaks on muutused...

Erich Meerjale, kauaaegsele Väike-Maarja raamatukogu tubliile juhatajale ja kodukoha luuletuste autorile, on pühendatud üks vahva istepink. See on tänase raamatukogu ees juba paar aastat.

Luuletuses „Kokkutulijaille“ on Erich Meerja muhedaks meenutanud 1981. aasta maikuus toimunud kultuuritöotajate kokkutuleku. Kas kellelegi sellel kokkusaamisel kohal olnutest meenub midagi ka teistest seal osalenutest? Kodusest arhiivist leituna soovisin seda luuletust teiega jagada. Luuletuse pöördel on 28 osaleja allkirjad. Huvitav oleks sihukest kokkutulekut tänapäeva sobitada. Meenutage ja kirjutage!

Ilme Sein

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Jumalateenistused toimuvad kaks korda kuus.

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Ralf Alasoo. Tel 5850 5772, e-post: ralf.alasoo@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3 (postiaadress Jaama 2-15), 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga „Taastame Väike-Maarja kiriku!“.

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr Swedbankis on EE652200001120247658.

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal neljapäeval kell 18.00 Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Simuna ja Juuda koguduse arvel-duskonto annetuste tarvis on: Swedbank IBAN: **EE852200001120184054.**

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Rakke koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.30.

EEKBKL Rakke koguduse aadress: Oru 1-1, 46301 Rakke
Kogudust juhatab diakoniss Tiina Teppo.
Tel 5623 1313, e-post rakke.kogudus@gmail.com
Koguduse veebileht: <http://rakkekogudus.weebly.com/>

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Simunas – Mirjam Kesküla, tel 524 7944

Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Ao kalmistu hooldaja – Aili Uustalu, tel 524 6501

Viru Arborist OÜ

Pakume arboristi teenuseid

- Ohtlike puude langetamine
- Seisukorra hindamine
- Puuhooldustööd
- Puude istutamine ja järelhooldus

Gustav: 5919 2441

Reigo: 5800 1880

viruarborist@gmail.com

Mesinduse ABC kursused Rakveres alates 18. novembrist.

Sobivad ka töötutele läbi Töötukassa registreerimise.

Info:

www.alustamealgusest.ee
või telefonil 502 9006

Liinemõisa OÜ

VÕTAB RENDILE PÕLLUMAAD

Priidik Preem, tel 5801 6368

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Hans Kruusamägi, Reet Eesmäe, Heili Tammus,
Siiri Kanarbik, Kristel Kitsing, Ivika Aman.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt

5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetust võib tekstide lühendada.

Toimetust ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,

Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.

Tiraaž 2700 eksemplari.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kaks pisikest kätt pea püüdnud on päikest, pea algamas teed kaks jalga nii väikest ...

Lilian Ahlberg – 28. augustil
Maribel Harjo – 8. septembril
Jakob Tammus – 15. septembril
Stella Krumm – 17. septembril
Marleen Truuts – 21. septembril
Ranel Riispere – 28. septembril
Jasper Eesalu – 1. oktoobril
Alyssa Bork – 2. oktoobril
Lisandra Ott – 4. oktoobril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Soodne raamatupidamine – osahingud, MTÜ, FIE ja korteriühistud.

Monetary OÜ
Kontakt: tel 5827 0366

MÜÜA kahetoaline ahiküttega KORTER

Väike-Maarjas Jaama 3-11
(korter tühi, kaasa ca 5m³ talvepuid).

Lisainfo telefonil: **5348 9609**

KJK Autoremont OÜ MÜÜB

kasutatud, taastatud ja uusi tehaserehve. Võimalik hooajaline rehvide hoiustamine.

Oleme avatud esmaspäevast reedeni kell 8-18, rehvihoajal ka laupäeviti

Pikk 34b, Väike-Maarja

Info: tel 5564 7380, Jaanus Toiger

MTÜ Kodukülad

rendib ruume erinevate ürituste tarbeks.

Täpsem info: **Anti Pällo**, tel 528 4225

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Astu reipana edasi eluteel, olgu tervist ja õnne Sul veel ja veel ...

November

94 Leena Ahlberg – 13. novembril
94 Endla Kütt – 29. novembril
92 Helju-Laine Ilves – 19. novembril
92 Endla Jakobson – 28. novembril
90 Elvi Liim – 5. novembril
90 Hilja Kaljo – 9. novembril
88 Asalia Teede – 13. novembril
88 Helju Veermäe – 21. novembril
88 Enn Meisalu – 24. novembril
87 Akkila Liders – 15. novembril
86 Klara Adamson – 10. novembril
85 Lembit Kaare – 5. novembril
84 Liina Väizanen – 21. novembril
84 Erika-Koidula Metsaru – 22. novembril
83 Salme Gross – 1. novembril
82 Eldur Liivalaid – 1. novembril
82 Öie Kerem – 25. novembril
82 Rein Kulpas – 28. novembril
82 Eino Kasemaa – 28. novembril
82 Nikolai Gladchenko – 30. novembril
81 Maret Blok – 4. novembril

81 Elvi Tanila – 6. novembril
81 Luule Matso – 15. novembril
81 Aino Liivamägi – 18. novembril
81 Luule Tude – 19. novembril
81 Leili Tedrekull – 20. novembril
81 Elvi Ambos – 22. novembril
81 Maimu Pohlak – 23. novembril
80 Jekaterina Divonina – 2. novembril
80 Leida Lõune – 4. novembril
80 Virve Prits – 22. novembril
80 Meida Mayer – 27. novembril
75 Ülo Komp – 5. novembril
75 Sofia Zujeva – 7. novembril
75 Velda Saar – 13. novembril
70 Tiit Ahi – 2. novembril
70 Mare Palmisto – 5. novembril
70 Nina Kuusma – 9. novembril
70 Enn Rytberg – 12. novembril
70 Aleksandr Petrov – 16. novembril
70 Vello Laukse – 24. novembril
70 Elmar Sarap – 25. novembril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Mälestame

Igale meist on antud aeg – aeg tulla, olla ja minna ...

Jaan Salus
Linda Kullamägi
Ene Sarap
Tõnu Murd
Michail Metelitsa
Endri Kurg
Pille Loorits

11.07.1941 – 01.09.2018
09.12.1933 – 05.09.2018
14.07.1947 – 11.09.2018
11.02.1966 – 23.09.2018
18.08.1922 – 28.09.2018
20.02.1933 – 01.10.2018
25.04.1957 – 01.10.2018

Südamlik kaastunne
Antti Ilometsale vend
Tullio Ilometsa
kaotuse puhul.
Rakke haridusseltsi pere

Üks tee on lõpuni jõudnud ...
Ene Sarap (Lainemaa)
Mälestame, avaldame
kaastunnet lähedastele.
Rakke Keskkooli V lend

OÜ ESTEST PR OSTAB metsa- ja põllumaad.

Tel: **504 5215, 514 5215**
info@est-land.ee

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, I korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:**

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad, • mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.
Tellitud tooted tuuakse kohale **12. novembril kell 9.00 – 12.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

Simuna spordihoones (I korrusel, osavalla ruumis)

saab tellitud tooted kätte **12. novembril kell 13.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

Rakkes, Simuna tee 10

saab tellitud tooted kätte **12. novembril kell 14.00**

Tellimiseks ja infoks helistada; tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

NB! Abivahendi soovist etteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!